

ה'תשס"ו י"ב אב תשס"ו

א/ת 6015/2011

ס' 424

158/11138

בני

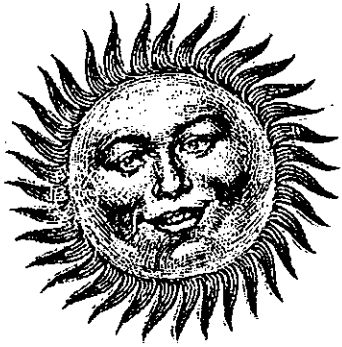
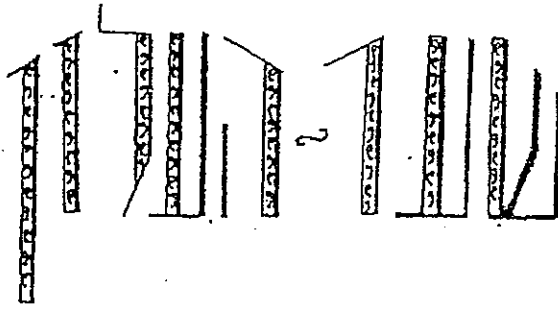

עֵתָה

לוֹ בָּאָת
כְּמוֹ שְׁאֵת
כָּעֵת עֵתָה
הָיִיתִי מְקַבֵּל אוֹתָךְ
כָּל כָּד פְּשׁוּט
כְּמוֹ שְׁאֵת
כְּמוֹ שְׁבָאָת -
וְאֵת
אוֹתִי -
אַחֲרֵית
- הֵן לֹא בָּאָת.

יונתן רטוש

"ביום קיץ, יום חום, עת השמש ממרום
הרקיע תלהט כתנור היום,
עת יבקש הלב פינת שקט לחלום –
בוא אלי, בוא אלי, רע עייף!"
(ח.ג. ביאליק)

לו יכול היה גיליון "בניר" הטרי שבידכם לדבר, האם היה מעדיף להזמין את קוראיו המוחשיים מחום הקיץ למצוא בו "פינת שקט וחלום" או שמא היה מנסה דווקא לעורר, לאתגר ולהתריס? שאלה זו שאלנו את עצמנו לאחר שיצא גיליון "בניר" הקודם מתחת ידינו וכתבה אחת שפורסמה בו הכתה גלים סוערים בביצה המקומית. הכעס שהתעורר הופנה לא רק כלפי הכותבת אלא גם כלפי חברות המערכת שנתנו ידן לפרסום הפוגע. מאז התנצלו כל הנוגעים בדבר ואנו שמחות שהפרשה כבר מאחורינו, ועדיין נשארו עם שאלות שאין להן מענה. אחת הטענות הייתה ש"בניר" אמור להיות עלון חביב, ידידותי ובלתי מזיק וככזה עליו להתרחק מכל אמירה שעלולה לפגוע במישהו, חלילה. מנגד, התרעמו אחרים כנגד "סתירת פיות" וטענו בזכות חופש הביטוי והמחאה.

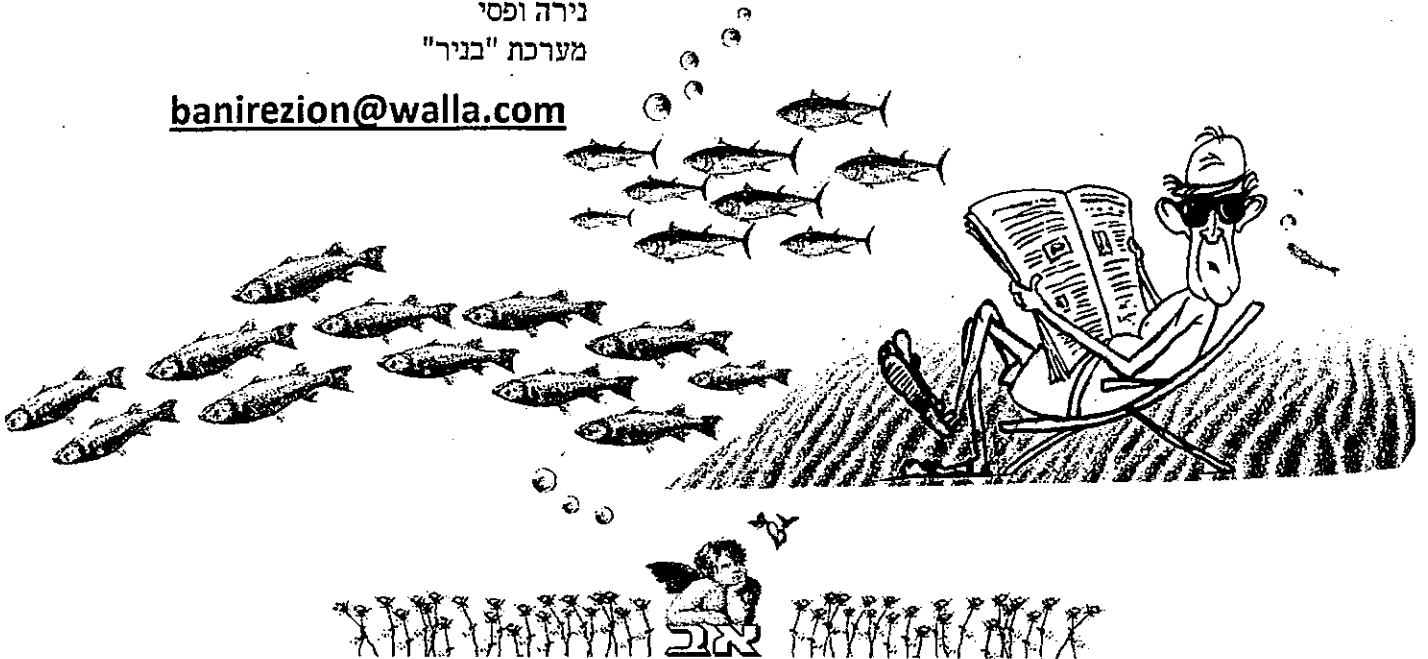
השאלה, מהו תפקידו של העלון הועלתה גם על ידי עורכות עלונים קיבוציים אחרים בימי עיון בהם השתתפנו. היכולת להתלבט ביחד, להיעזר וללמוד מניסיונם של אחרים בכל תחום, היא פרי מהלך היסטורי שהושלם בחודש שעבר שבו חזרה ניר עציון לתנועת הקיבוץ הדתי כחברה רצויה ואהובה.

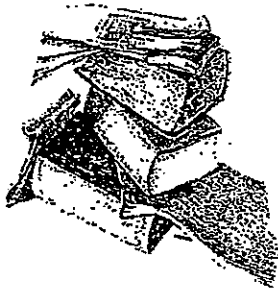
מהלך חשוב נוסף שעברנו, לאחרונה, הוא אישור נייר ההסכמות שגיבש "צוות גבים" ברוב גדול. השאלה, לאן נמשיך מפה? אף היא עומדת על סדר היום שלנו ואף לה ביטוי בגיליון זה. קל לתלות את העייפות וכובד הראש של העלון הנוכחי במזג האוויר הלוהט. אנא הוכיחו לכולנו שאפשר גם אחרת בגיליון הבא שיצא, אי"ה, בתקופת החגים.

קריאה נעימה

נירה ופסי
מערכת "בניר"

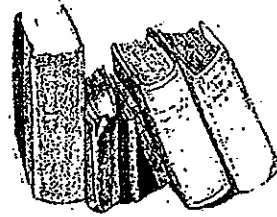
banirezion@walla.com

ה', דורש, צדק חברתי!!!

הרב רונן לוביץ

שאלה ההימנעות או ההצטרפות של הציבור הדתי למחאת הצדק החברתי כבר נדונה ונדושה לעייפה במקומותינו, ודומה שהפכו בה כל אבן. בסופו של פולמוס היו שקראו על מחאת האוהלים: "מה טובו אהליך יעקב", והיו שהתריסו כלפי המוחים: "ותרגנו באהליכם" בטענה שזהו מאבק של "איש לאהליך ישראל". הללו סוברים שמדובר במאבק ראוי של אנשים אכפתיים אשר באים לשנות את לשפר את סדר היום של החברה הישראלית, והללו אומרים שזהו מאבק של מפונקים שמעוניינים את רמת חייהם האישית. יש הפוסלים בשל הזיקה לארגוני שמאל ומתוך הכאב על היעדר תמיכה באנשי גוש קטיף, ויש המכשירים בטענה שהזיקה לשמאל בטלה בשישים, וכי לקח גוש קטיף מחייב דווקא סולידריות ולא חזרה על שגיאות העבר.

אלו ואלו מודים ומודיעים שצדק חברתי הוא בשר מבשרה של היהדות, וקביעה זו, עליה חוזר הניגון, ברצוני להעמיד בדבריי לדין. החפיפה של המחאה לימי בין המצרים הניעה דוברים וכותבים רבים למצוא בדברי "אלה הדברים" ובחזונות הנביאים את התגלמות הצדק החברתי. ואולם, לדעתי, אין הדבר כך, שכן רוב דבריהם נסבים על המושג 'צדק' ולא על 'צדק חברתי'. אמחיש את טענתי בעזרת דוגמאות מובהקות מדברי משה ומחזון ישעיהו שקראנו זה כבר בשבת 'חזון'.

הצו הראשון של משה לעמו בשורת גאומיו לפני מותו הוא מינוי השופטים אותם הוא מצווה: "שִׁמְעוּ בֵּין אֲחֵיכֶם וּשְׁפֹטֶתֶם צֶדֶק בֵּין אִישׁ וּבֵין אָחִיו וּבֵין גֵּרֹ. לֹא תִפְּרוּ פָנִים בְּמִשְׁפָּט..." משה רבנו מדבר על המערכת המשפטית, ושם דגש על גורם אחד מרכזי: צדק. אתם נכנסים לארץ, אומר משה לעם ישראל, תזכרו דבר אחד לפני הכל: צדק צריך להיות!

הנביא ישעיהו פותח אף הוא את ספרו בדברים חד-משמעיים על כך שעיקר מעייניו של הקב"ה נתונים לצדק. הוא מורה לעם: "הִסִּירוּ רֹעַ מֵעֲלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינֵי ה'... דַּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁר חֲמוֹץ שִׁפְטוֹ יְתוֹם רִיבֹו אֶלְמָנָה... וְהוּא קוֹבֵל עַל הַמִּצֵּב בּוֹ שֶׁרִיץ סוֹדְרִים וְחִבְרֵי גִבִּים כִּלּוֹ אֶהֱבֶה שֹׁחַד וְרֹדֵף שְׁלֹמֹנִים יְתוֹם לֹא יִשְׁפֹּט וְרִיב אֶלְמָנָה לֹא יִבּוֹא אֲלֵיהֶם". אתם עלולים לחוב חובת גלות מהארץ, אומר הנביא לעמו, משום שלא הטמעתם את העיקרון שצריך להיות צדק.

דברי משה וחזון ישעיהו הם פתיחה וסיום של תקופה, תקופת הישיבה בארץ עד חורבן הבית הראשון, והמושג צדק הוא גולת הכותרת של תביעת הפותח והמסיים תקופה משמעותית זו.

ברם, יש להבחין בין המושג "צדק" לבין המושג "צדק חברתי", והבחנה זו נעלמה מעיני רבים. המושג "צדק" קובע שיש להגן על הזכות של כל אדם לשמור על מה שברשותו, ויש למנוע מעשים בהם אדם פוגע בקניינו של חברו. כמו כן כוללת עשיית הצדק גם את תיקון המעוות במקרה של פגיעת איש ברעהו.

"צדק חברתי" הוא מושג שמדבר על עניין כולל הרבה יותר. הוא דורש ליצור סדרים כלכליים-חברתיים לפיהם כל אדם יקבל מלכתחילה את מה שראוי שיקבל. מושג זה לא מדבר על הימנעות מפגיעה באחר או על תיקון הפגיעה שנועשתה, אלא רוצה ליצור מצב בו יימנעו פערים כלכליים גדולים מידי, לא יהיה קיפוח של קבוצות או שכבות מסוימות באוכלוסייה ולא חוסר הוגנות בתנאים הקיימים בחברה.

הטמעת הצדק דורשת מהחברה לדאוג לרשות משפטית הגונה ולמערכת אכיפת חוק יעילה. יצירת צדק חברתי, לעומת זאת, מחייבת מדיניות שלטונית נאותה ורגישה ופעילות ציבורית אכפתית וערה.

הסיסמה החשובה שתבעה התורה היתה: "צדק צדק תרדוף", היא לא אמרה: "צדק חברתי תרדוף". בדרך זו המשיכו חז"ל כאשר פיתחו את הדרישה ליישום הצדק בבתי הדין ופרטו הלכות רבות המחייבות את האדם באופן אישי להימנע מלפגוע באחר ולדאוג לפצותו במקרה של פגיעה. על כך נסב, למעשה, כל סדר 'נויקין'.

מעבר לכך דיברה התורה רבות ובעקבותיה הלכו חכמים כאשר דיברו מושג הנמשך ומשלים את המושג 'צדק', הלא הוא 'צדקה'. אם צדק בא לטפל בהיבט של "סור מרע", הרי שצדקה באה להוסיף את ה"עשה טוב". צדק וצדקה עוסקים במרחב שבין אדם לחברו, צדק חברתי פועל בזירה שבין אדם למדינתו. סוגיית מקור העוני, הפערים החברתיים והמדיניות הכלכלית אינם עניין לצדק ולצדקה, כי אם לצדק החברתי, ובהם רב הסתום במקורותינו על המפורש.

לאן נעלם הצדק החברתי?

כאן כל היושב באוהלה של תורה מוחה ושואל: מדוע באמת לא הנחילו לנו התורה שבכתב וזו שבעל-פה מסכת שיטתית של צדק חברתי? הייתכן שתורתנו אינה חפצה בצדק חברתי? התשובה היא שצדק חברתי הוא בוודאי ערך חשוב על-פי רוחה של תורה, אלא שמסכת 'סנהדרין' נכתבה, מסכת 'ממשלות' לא נכתבה, ענייני שור שנגח היו בבחינת מעשים שבכל יום, ולכן הם התפרטו והתפתחו, ענייני שלטון שסרח היו בבחינת דבר שלא בא לעולם, ולכן לא נדרשו ולא התפרשו.

לא בכדי יכלו חכמים והוגים שונים לדלות מתוך המקורות רעיונות מסוימים, ולטעון על פיהם שהיהדות היא סוציאליסטית ביסודה, בעוד אחרים מצאו במקורותינו שפע ראיות למשטר קפיטליסטי על-פי התורה. בדיקה של שתי הגישות מעלה שאלו ואלו דברים אלוקים חיים. התורה לא קבעה משטר כלכלי-חברתי אחד ואחיד, היא נתנה קריאות כיוון מסוימות והותירה מנעד רחב של אפשרויות לשינוי והתאמה למצב ולזמן. באופן כללי ההלכה מכבדת את העושה כל עוד הושג ביושר, אך תובעת שיחד עם זאת יידעו האדם והחברה להפעיל גורמים מרסנים ויגלו אחריות כלפי כל שכבות האוכלוסייה.

השימוש במושג 'צדק חברתי' בקשר לדרך החלוקה של משאבים באוכלוסייה החל באמצע המאה ה-19 עם פרסום ספרו של אנטוניו רוסמיני "החוקה תחת צדק חברתי". אחרי שאדם סמית, המוגדר על-ידי רבים כאבי הכלכלה המודרנית, הסביר כיצד הכלכלה החופשית היא המנגנון הנכון והיעיל ביותר לחלוקת המשאבים, טען רוסמיני שיש להגביל את התחרות הכלכלית. סמית דיבר על "היד הנעלמה", כינוי למנגנון השוק שבו פועלים כוחות שונים שבסופו של דבר מאזנים זה את זה, ומביאים לתוצאות אופטימאליות מבחינה כלכלית. בעקבות רוסמיני נפתח הדיון הבלתי נגמר בשאלה כיצד יש לפשר בין אותה יד המנווטת את הכלכלה החופשית ובין הדאגה לזכויות הטבעיות של כלל האזרחים. העיסוק בשאלות הצדק החברתי נסב במרוצת השנים על שאלות שונות של מדיניות סוציאלית של ממשלות, והתמקד בנושאים כגון: תנאי עבודה הוגנים, מניעת אבטלה, דאגה לשכר ראוי, הגנת עובדים מפני ניצול, הגנת ילדים, נשים וזקנים, דאגה לעובדים זרים ועוד.

המושג צדק חברתי התפתח אפוא בסביבת חיים מודרנית, והירתמות למענו קשורה בטבורה לתרבות הדמוקרטית. העיסוק היהודי בנושא עד כה היה מטבע הדברים מוגבל ביותר. לא היה מקום לעסוק בנושא בחברה מלוכנית, ולא היה כר פעולה נרחב עבורו כאשר יהודים חיו בתור קהילות של מיעוטים בגלויותיהם. לאור זאת, בעוד ששפת הצדק היתה מאז ומעולם שפה יהודית, הרי ששפת הצדק החברתי היא שפת העולם החדש. במידה רבה נכון לומר שהיא החלה לבצבץ עם נפילת הבסטיליה במהפכה הצרפתית ב-14.07.1789, ואולי לא במקרה באותו תאריך בדיוק החלה מחאת האוהלים (הקב"ה מגלגל זכות ליום זכאי...).

המושג צדק חברתי, כמו חברו הקרוב אלו המושג 'סולידריות', הם ערך מרכזי עבור תנועות השמאל, שכן הם מדגישים אידיאלים אוניברסאליים, והמאבק למענם נובע מעולם הערכים הדמוקרטיים. אין הציבור הדתי מעולם לא היה חלוץ בתחום זה. הציבור הדתי בישראל מתאפיין ברמה גבוהה של אידיאליזם, ומתברך בנכונות רבה לתרום לחברה. אולם אידיאליזם זה מפעים את הלבבות ומפעיל את המעשים בכיוונים דתיים-לאומיים, וצדק חברתי איננו כיוון הנמנה עימם. ציבור זה ראוי להתכבד בפעילותו למען יישוב הארץ, בשירות משמעותי בצה"ל, בשדה החינוך, בגרעינים התורניים, בעזרה לנזקקים, ועוד. כל אלה מונעים על-ידי מצוות דתיות הנובעות ממעמדה של ארץ ישראל, מחובת הצדקה, מהמצווה "לא תעמוד על דם רעך" וכדומה. אך מהיכן נובע הצדק החברתי? החוש והחשש הדתיים הטבעיים והרגישים אמרו להם לאנ"ש שהצדק החברתי נובע מעולם החיצוני ולא מפנימיות התורה.

מהיכן יופיע הצדק החברתי?

ברם, אסור לעצור בשלב זה. עיקר טענתי היא שאכן הצדק החברתי התפתח בתרבות הכללית ובפוליטיקה השמאלית, ואף-על-פי-כן הוא עולה בקנה אחד עם קריאת הכיוון של היהדות מאז ומקדם. דומה הוא בכך לנושאים חשובים אחרים שעיקר גידולם מחוץ לכרם בית ישראל, ואולם לאחר שהתבררה צדקתם מצאנו להם אחיזה במקורותינו ועשינו אותם נר לרגלנו ועטרה לראשנו. כך לדוגמה יחסינו לשלטון הדמוקרטי, עמדתנו בעניין השמירה על הסביבה, על ערכים אקולוגיים וקיימות, הכרתנו במעמד האישה בחברה ועוד נושאים רבים וחשובים. אם כנים אנחנו נודה שרעיונות אלה התפתחו בחברה הכללית, זכו בתחילה ליחס חשדני בציבור הדתי, ובהדרגה אומצו אצלו בחום והשתדכו עם מקורות ישראל, עד שהפכו מאמרים וספרים, ימי עיון וכנסים, תכניות לימוד וארגונים, וכל צעיר הגדל כיום סבור שהם ניתנו למשה מסיני, והעולם הרחב קיבל אותם מאתנו. בכל הנושאים הללו אימצנו את הכלל הגדול במלחמת הדעות שקבע הראי"ה קוק, לפיו אין צורך לנסות לסתור דעות הבאות מן החוץ אלא לבנות את ארמון התורה ממעל לאותן דעות (אגרות הראיה, א, קלד, עמ' קסו). הרב קוק דיבר אף על דעות הסותרות את האמונה הפשוטה, ועל אחת כמה וכמה בנושא דנן.

קריאת הכיוון של היהדות מתורת משה דרך חזון ישעיהו, עבור בדברי חז"ל והמשך בחכמי הדורות מצדדת בצדק חברתי על אף שהיא לא פיתחה אותו בשיטתיות. יתר על כן, כל אלה נתנו בידנו תשתית משמעותית של מקורות אף יותר מאשר בכמה נושאים אחרים שבאו מן החוץ. עלינו להרחיב, ולפתח את אותם מקורות וללמוד כיצד להחיל אותם על המציאות החברתית-כלכלית של זמננו. די אם נזכיר את המצוות הסוציאליות של פרשת 'בהר' שמיטה ויובל, שחרור עבדים, חזרת שדות ובתים לבעליהם, והאפשרות לגאול קרקעות שנמכרו בשעת הדחק, או את מצוות פרשת 'ראה' העוסקות בהלוואה ובהענקה, במעשר עני ובשמיטת כספים. נוסיף לכך את מצוות התורה בפרשת 'זאת חנן' "ועשית הישר והטוב", שהדמב"ן פירש אותה כדרישה להחיל את עקרונות הטוב והישר בכל היבט בחיינו החברתיים-כלכליים. במושגים של מדינה יהודית פסוק זה דורש לא רק מהיחידים אלא גם מהחברה כולה לדאוג לצדק חברתי.

אם נחזור לישעיהו נמצא שהוא דורש גם "למדו היטב", שפירושו ללמוד כיצד להיטיב, איך לעשות שהחברה תהיה טובה יותר מלכתחילה, וכיצד ליצור את המסגרת ואת הכללים הנכונים והראויים ביותר עבור כל אחד. ישעיהו תובע גם "פתח חרצבות רשע התר אגדות מוטה ושלח רצועים חפשים וכל מוטה תנתקו, הלא פרס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית..." ודברים דומים ניתן למצוא במקומות שונים בספרי הנביאים.

אני סבור אפוא שהמחאה החברתית עולה בקנה אחד עם הרוח של מוסר הנביאים. אילו היינו קוראים את הפטרת שבת 'חזון' עם תרגום לישראלית, היינו מתרגמים את דבריו "דָּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁר תִּמְצֹץ" לא רק לשפת הצדק אלא גם לשפת הצדק החברתי. והיינו שומעים את הנביא ישעיה אומר: "הלחמו בעוני, מגרו האבטלה, דאגו לזקנים, לנכים ולמוגבלים, קצצו בשכר הבכירים וצמצמו פִּעְרִים בֵּין עֲשִׁירִים לְעֲנִיִּים".

גם אצל חז"ל אפשר למצוא בצד הדגש על צדק גם רעיונות של צדק חברתי. כך אומר לנו משל פשוט וקולע של חכמים: מעשה באדם שהזמין עשרה אורחים לסעודה. כאשר הגיע לפניהם מזון, התברר שלאחד מהם לא נותרה מנה, בגלל שחבריו נטלו מנה גדולה מן המגיע להם. אמר המארח: "איני צריך להוציא עוד אוכל. תנו לו ממה שלקחתם מחלקו!" כך אומר הקב"ה: "יש בעולם די פרנסה לכולם, אלא שהעשירים נוטלים יותר מדי לעצמם, ולכן צריכים הם לתת משלהם כדי לפרנס את העניים".

בתחום ההלכה יש כר נרחב לפיתוח. כך לדוגמה דיני עבודה המופיעים אצל חז"ל בהקשר של צדק בין עובד ומעביד, צריכים להיות מפותחים כדינים של צדק חברתי בתאגידים וברשויות הגדולות של המדינה המודרנית. כבר היה מי שהזכיר במחאה הנוכחית את חמשת הממ"ם שלפי ז'בוטינסקי צריכה המדינה לדאוג שיהיו לכל אזרחיה: מזון, מלבוש, מעון, מורה ומרפא. גם על חמשת הממ"ם הללו כבר עמדו חז"ל בהלכה, שכן מה הם הדברים שכל גבר יהודי חייב לדאוג להם? הוא חייב לתת לאשתו מזון ומעון, מרפא ומלבוש, ולתת לילדיו את המ"ם החמישית: מורה.

ידעו חכמים לקבוע שהחמישה הללו צריכים להיות ברי השגה, וזו למעשה כל התביעה של מחאת האוהלים הנוכחית. אם יש בין המוחים בעלי אג'נדה פוליטית אשר בד בבד עם השינוי הכלכלי-חברתי רוצים גם בהחלפת השלטון, אין בכך כדי לגרוע מערכה של הזעקה הלגיטימית של ציבור עצום ורב אשר מוחה על כך שמרכיבי החיים החיוניים והמשמעותיים הללו רחוקו מהישג ידו. הכלכלה הישראלית ספגה בעשור האחרון השפעה רבת עוצמה של התפיסות הליברליות הקיצוניות דוגמת זו של הכלכלן היהודי מילטון פרידמן. תפיסות אלה שמות את מירב הדגש על יוזמתו האינטרסנטית של היחיד, ושוללות כל התערבות מבחוץ בייצוב המטבע, בהגבלים עסקיים, בפיקוח על המחירים ובשיקולים שמאפיינים מדיניות רווחה. המחאה כנגד השלכותיהן של תפיסות אלה היא חיונית וראויה מזווית יהודית. זוהי זעקה אותנטית וכנה המתקוממת לנוכח העובדה שהפכנו להיות חברה שבה הפערים בין עשירים ועניים הם הגדולים בעולם אחרי ארה"ב, והם הולכים וגדלים. במחאה הזו קולנו צריך להישמע, רם וצלול.

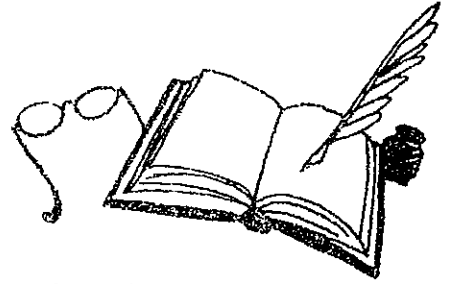
אין לי ספק שבעוד שנים אחדות אחרי שייכתבו מאמרים וספרים על צדק חברתי לאור היהדות, ייערכו כנסים וימי עיון ויתבצעו שיעורים ומערכי לימוד בנושא זה, יהיה ברור לכל שנושאי המאבק היום הם לב ליבה של היהדות, וכי "אנחנו היינו שם קודם". עד שנגיע לכך, עלינו לצעוד במסע שמרובות בו אבני הנגף, ונלווים לו היסוסים ואי-נחת, אולם גם המסע הארוך ביותר מתחיל בצעד אחד קטן בצעדות של המאבק הנוכחי. איננו צריכים להיות שם רק מפני שהעם דורש מה שהוא דורש, אלא מסיבה אחת פשוטה: ה', דורש, צדק חברתי!!!

חוויה נשית-אישית

יעל שאול

אני רוצה לספר לכם על אירוע נפלא שמתקיים בכל שנה בקיץ, בבנייני האומה בירושלים. השנה הייתה זו השנה ה-13 לקיומו. מדובר בחוויה מדהימה של שלושה ימי לימוד בנושאי הבית היהודי, שמתקיימים עבור נשים, ומאורגנים ע"י מכון "בניין שלם" השייך למדרשת הרובע. נושאי הלימוד הינם רבים ומגוונים ומיועדים לנשים בכל גיל. לרוקות- מציאת בן זוג, וכיצד מתגברים על חסמים וכו', לצעירות- זוגיות בתחילת הדרך, חינוך ילדים בגיל הצעיר וכו'. לגיל הביניים- איך ליהנות מהמשפחה המתרחבת, חינוך ילדים בגיל ההתבגרות, חינוך הזוגיות, יחסי חמות/כלה וכו'. למבוגרות יותר- סבתאות, "הקן המתרוקן" וכו'. ישנם שיעורים באמונה, שיעורים בנושא בתפילה, הצגות והופעות ועוד ועוד... כל השיעורים וההרצאות מועברים ע"י טובי הרכבים והרבניות, המרצים והמרצות. כל אחד בתחומו.

כיצד הגעתי לעניין?

הכל התחיל בזכות אחותי- רחלי לויך ז"ל אשר במשך כמה שנים ניסתה לשכנע אותי להצטרף אליה לימי הלימוד הנ"ל ואני לא שיתפתי פעולה, עד ששנה אחת היא הודיע לי: "רשמתי אותך, זהו! השנה את באה ותראי איך תיהני!"

נו, טוב, כעת כבר לא הייתה לי ברירה ואכן נסעתי ו...

איך אפשר לתאר את התחושה שהרגשתי בפעם הראשונה- אלפי נשים (השנה הגיע המספר ל-5000 נשים!!!) המגיעות מכל קצוות הארץ. טכריה וקרית-שמונה בצפון ועד באר-שבע ועוד בדרום.

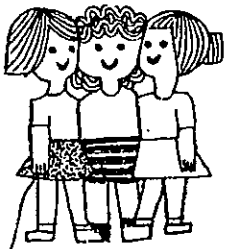
מכל הגילאים ומכל גוני האוכלוסיה הדתית, עם תינוקות (יש שמרטפיה), עם מכנסיים או חצאית, עם כיסוי ראש או בלעדיו וכולן רצות משיעור לשיעור ופשוט חוגגות.

חשתי עוצמה נשית בכל גדולתה!!!

הכל מאורגן למופת, מתקתק כמו שעון וב"ה כולן נהנות, נשיתי בקסם. לאחר הפעם הראשונה סיפרתי לשתי חברות טובות מהמשק והן החליטו לבוא בשנה שאחר-כך, גם הן התלהבו מאוד וכל אחת סיפרה לעוד כמה חברות. כך שבכל שנה מספר החברות שהגיע מניר-עציון הלך וגדל, והשנה היינו מעל 10 נשים מניר-עציון שעלו לעיר הקודש להשתתף במפעל הרוחני המדהים הזה.

הכל בזכות אחותי היקרה ועל כך אני שמחה שגם לאחר לכתה מעימנו זכויותיה ומעשיה ממשיכים להכות גלים.

חברה מעורבת לכתחילה, ריקודים ללא מחיצה, שירת נשים וגברים יחד – אידיאליים שצריך להתזיר ???

מרים ויצמן.

זהו מאמר של הרב שואל אליהו רבה של צפת, שהתפרסם ב-YNET יהדות, כתאוסה
למכתב של הורים שהתנגדו להפריד שירת בנים ובנות ופכףף להפריד את הסניף.
ברצוני להפנהר שאין לי שום רצון להפריד את סניף בן"צ ניר-ציון מסאת אודלו
הצומ'.
תאוסתו של הרב שואל מתאימה לסוליות שנדנו בניר-ציון – ריקודים ללא מחיצה,
שירת בנים ובנות וכדומה.

למחתי ישנן מספר דגלף משפחות מסכיות עם כוח הדברים של הרב שואל,
לכן מצאתי לנכון להביא את הדברים לדפוס.

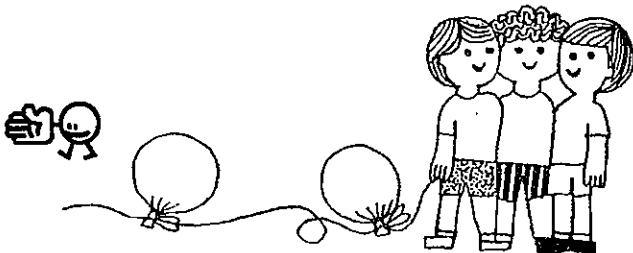
"הורים בגבעת שמואל מחו בגד ההחלטה התקדימית של מדריכי בני עקיבא בעיר להפריד
בין בנים ובנות בתחרות הפזמונסניף.
הרב שמואל אליהו כותב להם: "העולם לא קופא על שמריו."

קראתי את מכתב האם מגבעת-שמואל שפורסם ב-yenet יהדות, בו היא מביעה תמיהה על הנוער
הדתי בגבעת שמואל שלא רוצה חנועת נוער מעורבת של בנים ובנות וגם: "איך זה שהוא לא
מסכים לשירה מעורבת של בנים ובנות?". רציתי לכתוב לה מכתב גלוי.
לומר לה: אמא! אל תנסו להתזיר את החיים אחורה. העולם לא קופא על שמריו, זה לא ילך.
מה שהיה פעם זה לא מה שיש היום.

את יודעת. פעם חשבו שלינה בבית ילדים בקיבוץ טובה יותר מלינה בבית ההורים. עם השנים
החברר שזה פגע קשות בילדים – האם חייבים להמשיך בזה כי זו מסורת התנועה הקיבוצית?
פעם חשבו שרחצה משותפת חרפא את כל העכבות הנפשיות – הסתבר שזה פועל בדיוק הפוך,
האם צריך לקדש את טעויות העבר? פעם חשבו שתנועת נוער דתית יכולה להיות מעורבת –
מסתבר שהיא מביאה את כל הרעות החולות – למה צריך להתזיר בה כאוחז בקרנות המזבח?

אם הילדים שלך שואפים לחיים יותר טהורים, את יכולה להיות גאה בהם. הם למדו שצריך להיות
ישרים. הם גם למדו שהיהדות היא אמת. הם חיברו אחד ועוד אחד והגיעו למסקנה שחברה
מעורבת מביאה את היצר הרע למקום ולזמן שלא צריכים אותו. הם לא חייבים ללכת עם מה
שמביל אותם הפוך.

אל תמכרי להם סיפורים שתערובת כזו היא "מצווה מהתורה". הנוער לא קונה סיפורים.
בשביל זה אלוקים המציא את הנוער. לרענן את החיים, לנער את המבוגרים, להתזיר את
הישרות הטבעית. תני להם ללכת עם האמת. אומר לך עוד דבר מאוד חשוב. אל תזלזלי בילדים
שלך.

אל תאמרי להם שהם נסחפים אחרי רבנים, טיעון כזה רק מרחיק אותם ממך. הם חושבים שאת מזלזלת באינטליגנציה שלהם. זה גם לא נכון, הם הולכים אחרי מי שנראה להם אמיתי.

היום יותר מתמיד מתברר לכולנו שיש דרך של יצרים שבה הכל מותר. מותר לשטוף את העיניים. מותר לגעת במי שרוצים. לנשק מי שרוצים, לעשות מה שרוצים. לדרך הזאת יש גם מחיר ידוע. מי שהולך בה מותר על חיי המשפחה אמיתיים. אלו חוקי החיים, אי אפשר ליצור "אהבת אמת" בין בני זוג כשיש כל כך הרבה "אקסים".

הנוער רוצה דרך אחרת. דרך שבה שומרים על העיניים. שומרים על המחשבה. שומרים על הטהרה. שומרים את כל הלב לאישה אחת. לבעל אחד. לאהבה אחת. הם רוצים חיים כאלה. חיים של נאמנות אמת. זו דרך תובענית ומחייבת, מי שבוחזר בדרך הזו - לא יכול לחיות בחברה מעורבת.

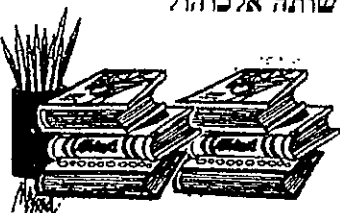
נפגשתי פעם עם חניכי סניף בני עקיבא גדול שרצה הפרדה. הם ראו שהתערובת הזו היא נגד השאיפות שלהם וביקשו סיוע נגד כמה ותיקים, בעלי שררה מההנהלה הארצית של בני עקיבא שניסו להכריח אותם ללכת בדרך ההפוכה. ביקשתי להיפגש עם כל החניכים בסניף וראיתי שזו הדרישה של כולם, הבנים והבנות, החניכים והמדריכים. אמרתי להם לכו עם זה. מי יכול להכריח אתכם. אנחנו במדינה דמוקרטית. הם סיפרו לי שהוועיקים מהדור הקודם ניסו לשכנע אותם כי "חברה מעורבת" היא לכתחילה.

שזו דרכה של הציונות הדתית. שזו כמעט מצווה מן התורה. ש"כך חושבים הרבנים הגדולים".

בעקבות אותו סיפור הלכתי ושאלתי אישית את הרבנים שדיברו בשמם והתברר שזה לא נכון. אין שום רב רציני אחד בעולם שהתיר את מה שהתורה אסרה. פשוט אין. בודאי לא רבנים גדולים כמו הרה"ג חיים דרוקמן שליט"א והרה"ג צפניה דרורי שליט"א. בודאי ובודאי לא הראי"ה קוק ז"ל שאת משום מה כתבת שהוא התיר חברה מעורבת לכתחילה. משהו סילף את הדברים. הראי"ה קוק ז"ל כתב שהוא לא יודע "איזה רקב הוא יותר גדול לבית ישראל?" המיסיון או הגימנסיה שמלמדת בנים ובנות יחד. "רוח ישראל לא יוכל לסבול שישבו יחד בבית ספר אחד בחורים ועלמות, בוגרים. חשים אנו את כל ההשחתה של רוח הטהרה והמוסר המוכרחת לבוא מסדר כזה".

אפשר לחלוק על דבריו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצוק"ל ולומר שהוא הפריז בהשוואתו את החינוך המעורב למיסיון. אבל צריך להיות עז פנים גדול לבוא ולומר שדרכה של הציונות הדתית היא בחינוך מעורב לכתחילה! זה נכון שיש אילוצים. כל רב שלמד הרבה יודע שההלכה יודעת להיכנס לכל מצב ולתת פיתרון של חיים לכל מצב. הרבנים שהזכרתי דיברו על זה. הרב קוק היה ענק בזה. באותה מידה יודע כל רב כי מי שהופך היתר של "בדיעבד" ל"לכתחילה" – אין לו התחלה של מושג מהי תורת ישראל.

את יודעת למה הראי"ה קוק התנגד כל כך בחריפות לחינוך מעורב. בגלל הכוח שלו לראות דברים למרחק. הוא ידע את הדינאמיקה של החיים. הוא ידע לאן מוביל החינוך המעורב. הוא ידע מהי התחנה הראשונה של הרכבת ומהי התחנה האחרונה. הוא ידע שבתחנה הראשונה כתובות על הקיר "עשרת הדיברות" של השומר הצעיר, שהוא: "אינו מעשן, אינו שותה אלקהול ושומר על הטהרה המיני".

הוא ידע שהדיברות הללו יוחלפו בתחנות הבאות בדברות אחרות. הוא ידע שבהמשך הדרך נגיע למצב שבקיבוצים של השומר הצעיר יקימו פאבים שבהם שותים אלכוהול חופשי. שטוהר מיני תיחשב למילה גסה. שרוב הבנים והבנות בחינוך הממלכתי יתנסו בחוויה מינית עם בן זוג אחד או יותר עד סיום הלימודים בתיכון.

היו זמנים שהציונות הדתית "התבטלה" בפני התרבות החילונית, היא חשבה שאם חינוך מעורב טוב לחילונים הוא טוב גם לנו. התברר שזו טעות. התברר שהרב קוק צדק. ראשי מערכת החינוך הדתי לא התביישו להודות באמת וחזרו להפריד את מערכת החינוך. התוצאה הטובה התבטאה גם בציונים וגם בכל מדד אחר.

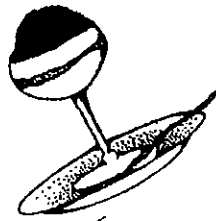
הגוער מחפש את האמת. אין סיבה להחזיר אותו אחורה.
תני לו ללכת עם האמת שלו. תני לו ללכת ולנצח."

שיר קיצי

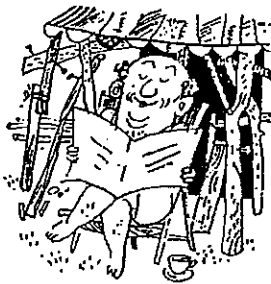
אילנה אבן-טוב-ישראלי

קיץ, קיץ, קונכיה
חול לבן ושמשיה,
אבטיח קר אדום
אפרסק אחד כתום.
בית קפה, גלידת וניל
דודבן מציץ בשביל
הר קצפת, אגוזים
משמשים וענבים.

קיץ, קיץ, קונכיה
חול לבן ושמשיה
אבטיח קר אדום,
ים כחול.

עיתוני השבת וסוגיות אקטואליות בנר עציון

פסי מאור

הקיבוץ והמחאה החרתית:

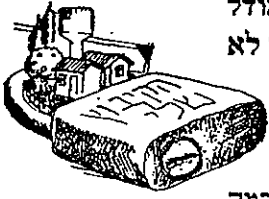
תחת הכותרת "העם דורש צדק חברתי" מלאה הארץ במאהלי אוהלים ומצעדי מחאה. הפגנות ענק המתקיימות מצפון הארץ ועד דרומה יוצאות בתביעה לשינוי חלוקת הנטל הכלכלי, פערי השכר והעלויות הבלתי אפשריות של דיור, חינוך ובריאות. בעיתון השבת "הקיבוץ" במדור "סדר יום", מסכם הכותב (אברהם שרון) את דרישות המחאה ומגיע למסקנה מפתיעה: "מה העם דורש? קיבוץ. לא פחות...שוויון. אחדות. שותפות. צדק חברתי. ערבות הדדית. מתברר, כי העם, משווע לעולם שהתנועה הקיבוצית הקימה לפני כמאה שנה, עולם שאותה תנועה מצויה כיום בשלבים מתקדמים של פירוק". בהמשך דבריו מציין הכותב את ההצטרפות המאוחרת של התנועה הקיבוצית לרכבת ההפרטה "אשר כה רבים מנוסעים מבינים כיום על בשרם – חידודי חידודי – שהיא אינה מובילה אותם לשום מקום טוב".

בעמודיו הפנימיים של עיתון "הקיבוץ" נשמעים קולות דומים: "בשבועות ספורים של מחאה, השתנתה שפת הציבוריות הישראלית. צדק חברתי ומדינת רווחה – אותו ניגון שזנחנו לשווא – חזר... אם השינוי הוא אמיתי ועמוק, זוהי בשורה גדולה לקיבוץ. שפת ההפרטה, הסוגדת לכסף ולעושר; רוח התקופה, שמאסה בערכים החברתיים, שהפנתה גבה לשוויון, לשיתוף, לערבות ההדדית, לסולידאריות – חדרה לתוכנו, עשתה בנו שמות וגרמה למרבית הקיבוצים להפריט את עצמם לדעת. אם רוח התקופה אכן תעבור מהפך, היא עשויה להוביל שינוי גם בתוכנו. חזרתה של שפת הערכים, שהקיבוץ הוא הגשמתם המיטבית, אל לב השיח הישראלי – עשויה להחזיר את הקיבוץ למעמדו ולבשר מהלך נגדי למהלך ההפרטה בתנועה הקיבוצית". (אורי הייטגר)

במכתב אחר כותבים בני זוג צעירים שהצטרפו לקיבוץ מתחדש, שאין הם קוראים לחזור לקיבוץ השיתופי אולם הם מסכימים לדעה כי "קיבוצים מתחדשים בחרו בסגידה לאלוהי הכסף והזהב וכי הגלישה במדרון החלקלק תסתיים בביטול הקיבוץ ובהפיכתו, הלכה למעשה, למושב או ישוב קהילתי". שינוי? כן. קיבוץ מתחדש? בהחלט. אולם לא בדרך שהדבר נעשה כיום: "תהיה זו בכייה לדורות אם נאבד את חלון ההזדמנויות של שינויי אורחות החיים ונאמץ את המודלים החדשים שהתגבשו כסוג של "תורה מסיני" – מודלים שגובשו על ידי עורכי דין ומנהלים חיצוניים מבלי לשתף באמת את כלל החברים לגבי ההחלטות שנתקבלו ומידת הצדק בהן". ואם חשב משהו, שרק החברים הותיקים בקיבוץ עלולים למצוא את עצמם נפגעים משינוי באורחות החיים, מביאים בני זוג אלה "את מחאת החברים החדשים בקיבוץ המתחדש, שקורסים תחת הנטל הכלכלי הכרוך בהלוואות לבניית בית ובתשלומים גבוהים למערכת החינוך". (רגב וקרן מיכאלי יעקובוביץ', להבות חביבה).

ואחרונה חביבה, שאותה אצטט בסוגיה זו מציינת בצער את נטישת החברה הישראלית את מודל חברת המופת המאופיינת בצדק חברתי ובסולידאריות חברתית ואת הגהייה הנוכחית של החברה הקיבוצית אחרי כיוון זה. "מיטב בנינו ומנהיגינו הצטרפו לנטישה, פיזית ורעיונית, ונשמו לרווחה כשהתפנה להם מקום על סיפונה של ספינת הפאר של הכלכלה המעמדית מבלי להבין שספינה זו לא תביא אותם לשום מקום". את דבריה היא חותמת באזהרה:

"ההתפכחות של חברי הקיבוץ מן החברה המעמדית טרם הבשילה... התובנה שלהם שמודל החברה המעמדית יפגע גם בהם ולא רק בקבוצות החלשות (פנסיונרים ואחרים) – עדיין לא כאן. אך אל דאגה, התובנה הזאת סופה להבשיל גם בקרבנו, ויפה שעה אחת קודם" (יונה פריטל, מעלה החמישה)

לפני כמה שבועות הסתיים תהליך בניית ההסכמות בהנחיית חברת "גבים" במשק ונייר ההסכמה שגובש על ידי חברי הצוות עבר בהצבעה בקלפי ברוב של 80%. לא הייתה סיבה אמיתית להתנגד למסמך עצמו, שמציע רק טוב: שמירה על רמת החינוך, הבריאות והסיעוד המקובלת היום, פנסיה הוגנת, שיוך בתים ונכסים, צמיחה דמוגרפית ושיפור יכולת ההתפרנסות. כשרק נותנים ומחלקים, מה רע?

אלא שמסמך זה הוא נייר עקרונות בלבד, שאותו יש לפרוט לעלויות כלכליות, לשווי משרות ולהפרטות שאת טיבן איננו יודעים, אשר מטבע הדברים ייטיבו עם כמה מאיתנו ויפגעו, כפי שכבר קורה בקיבוצים שעשו זאת, בחברים אחרים. דף ההסכמות עצמו אינו אלא הצהרת כוונות טובות, אך סופו של תהליך הבדיקה עלול להיות שונה ממנו באופן משמעותי. רבים היועצים, המנהלים החיצוניים והפרויקטורים המציעים את משנתם לקיבוצים ולמושבים השיתופיים המתלבטים. רובם ככולם מוכשרים, משכילים ונעימי הליכות. רובם ככולם מציגים בפנינו דרך אחת בלבד, שפניה לפרימת השיתוף, השאיפה לשוויון והערבות ההדדית המוחלטת הקיימים אצלנו כיום.

אין ספק, שניר עציון של היום לא תוכל להמשיך ולהתקיים כמות שהיא. ללא בנים חוזרים והזרמת דם חדש למערכת יתפורר הישוב וידעך. שינוי, אכן, נדרש. אבל איזה שינוי? ועד כמה? ומה משמעותו לכלל ולפרט? האם איננו עלולים להמיר את מידת הזהירות הטבעה בנו בקפיצה מאוחרת על עגלת הקיבוץ המתחדש הדוהרת לכיוון יצירת פערי שכר, מעמדות ופגיעה בחלשים? האם לא נתפתה מרוב עייפות למקסם שווא של הבטחות ומילים יפות ונאבד בדרך את הערכים שבעזרתם קיימנו, עד כה, אורח חיים צנוע אמנם – אך כזה שאיפשר לנו לישון בשקט בלילות? והאם, לאור המחאה החברתית הנוכחית הדורשת צדק חברתי, שוויון ואחדות, לא עשוי לחול שינוי חשיבה גם בקרב צעירינו, שיגלו מחדש את ערכי הישוב השיתופי כאלטרנטיבה שפיה ואפילו נחשקת?

בימים אלה, שבהם אנו מתחילים באופן מעשי את תהליך השינוי בניר עציון, חשוב שנקשיב היטב לקולות המחאה, נלמד מניסיונם של אחרים ונפעל בשיקול דעת, בדרך של "סוף מעשה במחשבה תחילה".

סוגיית הצניעות:

ב"סופשבוע" של עיתון "מעריב" התפרסם השבת ריאיון מרתק עם הרב בני לאו. התרגשתי ונפעמתי לנוכח דבריו המפוכחים והאנושיים הספוגים באהבת אדם. בפסקה קטנה מהראיון, שצדה את תשומת ליבי, מציין הרב לאו כי חלק גדול מהציבור הדתי חושש להצטרף למחאת יושבי האוהלים בטענה "שזו מחאה של הפקרות, וודסטוק כזה. הציבור הדתי, שכל כך נשמר ורגיל להתנהלות אישית וחברתית מאופקת, בזירית, סולידית, מרגיש שאסור לשחרר את הרסן".

על כך עונה הרב לאו: "אני לא מסכים עם הטענה הזו. אני חושב שהרבנים צריכים לחנך את הציבור לפחד קצת פחות. צריך לתת קרדיט לאנשים שרוצים טוב ולא רע. ושגם אם יבואו, הם לא יתקלקלו. לא צריך לחשוש כל היום שאנחנו כל כך שבירים, שכל מפגש עם צעירים חילונים יהרוס את מערכת החינוך. תן צ'אנס, תאמין בכוחות של הילדים שלך להתחבר ולהאיר יחד".

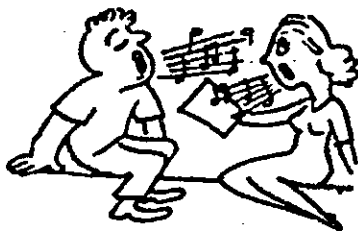
בעלון "בניר" הקודם כתבה נירה על התנגדותה להעמדת מחיצות בין מעגלי הריקודים הנפרדים באירועים ציבוריים. הדברים, שהובילו לויכוח ער, לובנו גם בערב "קפה דילמה" שהתקיים לאחרונה. בין הטיעונים שהועלו בעד המחיצה ואיסור שירת נשים היה שאנחנו שולחים את ילדינו להתחנך בישיבות ובאולפנות וצריכים להתאים את עצמנו לדרך החינוכית בה הם מתחנכים. אינני יודעת מה משתמע מכך יותר: כיבוד דרישות הצניעות שלומדים ילדינו מרבותיהם המחמירים, אף שאינן מוסכמות על חלק לא מבוטל מהציבור אצלנו, או שמא חשש מקלקול מידות – חלילה – שעלול להיגרם משמיעת קול אישה או מראיית מעגל בנות מסתחרר במחול.

אנו חיים בחברה מעורבת. זהו טבע האדם וטבעה של החברה האנושית "זכר ונקבה ברא אותם". ילדינו, הבנים והבנות, חיים בחברה אחת. כל ימי חייהם וגם כאשר הם נפרדים במוסדות החינוך בגיל התיכון, הם שבים ומתאחדים בימי שבת, חג וחופשות. אז הם מבליים ביחד: יוצאים לטיולים, לקייטנות ולמחנות, יושבים יחדיו בפעולה וצוחקים ביחד על הספסלים שברחבת בית הכנסת. איש לא חושש ששיבה זו תוביל לפריצות ולקלקול המידות.

לאחר סיום הלימודים מתגייסים צעירינו לצה"ל ולשירות הלאומי ופוגשים שם את כל עם ישראל: דתיים וחילוניים, גברים ונשים. האם יוכלו, גם אז, להתרחק משמיעת שירתה של אישה ומחשיפה לריקודים מעורבים? ממה נובע הפחד ומדוע ההרחקה המלאכותית הצורמת לרבים מאיתנו?

והנה מנגד, במסיבת יום העצמאות ובט"ו באב שרו נשים באופן ספונטני שירת סולו במיקרופון וזכו לעידוד מהקהל, ובריקודים מעורבים המתקיימים בחלק מהחתונות המתקיימות אצלנו מפזזים חברים ובני נוער בהנאה מרובה.

"איש כאמנתו יחיה" ועל כן יש לכבד איש את השקפת עולמו של רעהו. אולם, פגיעה ברגשות אינה נחלת קבוצה אחת בלבד והתחשבות הדדית היא ההיפך מכפייה. עלינו למצוא שביל ביניים של הסכמות גם במישור הדתי הציבורי שימנע מחלוקות ופלגנות מיותרת.

לזיכרון

משה פריד ז"ל	- י"ד בסיון תשי"ד
גד אברהם רז (רייטמן) הי"ד	- ט"ז בסיון תשמ"ב
טובה שטייט ז"ל	- י"ז בסיון תשנ"ג
בנימין וולף ז"ל	- ט' בסיון תשנ"ז
שורה קלוש ז"ל	- כ"ח בסיון תשס"ן
אליהו קוסקס ז"ל	- י"ב תמוז תשי"ד
ג'והר סוזאן מוטוט ז"ל	- א' דר"ח תמוז תשמ"ב
שינדל הידש ז"ל	- כ"ד בתמוז תש"מ
אבנר מעודד גריידי ז"ל	- כ"ד בתמוז תשמ"ז
עזריאל ברוק ז"ל	- א' תמוז תשס"א
יהודה וולף ז"ל	- כ"ד בתמוז תשל"ז
יעקב רון ז"ל	- י"ב בתמוז תשס"ב
יעקב אופיר ז"ל	- י"ט תמוז תשס"ב
יצחק בן סירא ז"ל	- ט"ו תמוז תשס"ג
עליזה פריד ז"ל	- כ"ז אב תשמ"ד
אסתר לוי ז"ל	- ט' אב תשמ"ט
לסלו קול ז"ל	- י"ז אב תשס"ג
עליזה סעדון ז"ל	- ד' אב תשס"ד
יונה מוטוט ז"ל	- כ' אב תשס"ז
לאה וייסמן (למפל) ז"ל	- כ"ב אב תשס"ט

בכל זאת למדנו לדבר זה עם זה

נירה רוך

בפגישת הסיכום של קבוצת העבודה של גבים, אמרתי שאני לא בטוחה שדרך ההיכרות שלמדנו בתוך קבוצת העבודה חילחלה החוצה אל השיח הציבורי בביר עציון. וטעיתי! אני ממש שמחה להיווכח שטעיתי! בשבוע שעבר התקיים ערב "קפה דילמה" בו היה דיון במספר סוגיות המעוררות מחלוקת לא קטנה בביר עציון. מי שהשתתף בערב נהנה משיח תרבותי, שקט ומכבד. נשמעו באולם דעות לכאן ולכאן, בלי חשש. כולם הקשיבו בשקט וחיכו לתורם בסבלנות. אמנם נכון, לא היתה הצבעה בסוף הערב, ולא נדרשנו להגיע לסיכום כלשהו. ובכל זאת זה היה מרנין להיווכח שאנחנו יכולים ולגמרי לבד.

אם זה מה שלמדנו מ"גבים", דינו!

ובכל זאת בלי להתייחס לדילמות שעלו אי אפשר. קודם כל אני שמחה, שהכתבה הקטנה שלי בבניר האחרון על מחיצות בריקודים, עוררה את הדיון בצבור וזו היתה כוונתי, לעורר את השאלות ולתת הזדמנות לכל הדעות לעלות.

אומרים לי, החיים השתנו, אומרים לי הנוער רוצה ללכת בדרך זו. זה נכון, אך יש נוער שהולך גם בדרך אחרת האם גם אותם אנו מקבלים? לא! אנו יודעים טוב מאוד להגיד להם: כאן, בביתנו אנו נוהגים כמנהגינו ואם רצונך לחיות עמנו עליך לכבדם.

לתחושותי יש איזו הסכמה שבשתיקה שבעניינים דתיים כל המקצין הרי זה משובח. ולדעתי, האישית בלבד, לפעמים אנחנו מייחסים חשיבות יתר למסביב יותר מן המהות, לסממנים יותר מן האמת הפנימית. דת ואמונה היא דבר פרטי ואישי מאוד. אי אפשר לשפוט אדם על אמונתו לפי הסממנים החיצוניים. ובאמת מי מנטיח לנו שאותו אדם היושב בבית הכנסת 3 פעמים ביום, אכן מתפלל בלב שלם? ועוד יותר, מה זה עניינו? זה עניינו הפרטי בלבד. אנחנו, כחברה דתית, יכולים לדרוש מן החיים בתוכנו להתאים עצמם לאורח החיים שלנו, כלומר לסממנים החיצוניים בלבד הבאים לידי ביטוי בחיינו.

הרבה יותר חשוב שהחיים בתוכנו יהיו בני אדם המכבדים זה את זה, המאפשרים לכל אדם לתת ביטוי עצמי לאישיותו, התורמים לחברה בתחום המתאים להם וכמובן ישרים והגונים ולצדדי, לא רק אצלנו, הסממנים הדתיים החיצוניים לא תמיד מצביעים על כך.

כל זה מוביל אותי לוויכוח נוסף, הרוחש מתחת לפני השטח ועדיין לא הוצף בשיח החברתי שלנו במפורש, והוא ההתייחסות לבני משק, שאינם דתיים, כפי שהחברה בביר עציון מצפה מהם והם מעוניינים לבוא לגור עמנו. לפעמים הם נזקקים לנקודת התחלה בחיים, לפעמים דווקא הוריהם נזקקים לנוכחותם בקרבם. האם לתת להם אפשרות לחיות עמנו, בשכירות כרגע (ולא לחברות!) או לגרשם בבושת פנים? ועל כולנו לזכור שאף אחד מאיתנו אינו חסין מפני מקרה כזה.

לדעתי, היהדות מדברת גם על פתיחות והכנסת אורחים, על עזרה לזולת ועל קרוב לבבות. שתי אפשרויות פתוחות לפנינו:

האחת לומר לילד, אין מקומך איתנו. אם אתה לא כמונו, אינך שווה לנו ובזאת, לרוב, הרחקנו את הילד גם מן הדת.

והשנייה: לומר לו, בוא חיה איתנו, נעזור לך, נאפשר לך לעזור להורריך. התנאים שלנו הם כאלה – אי חילול שבת, כיסוי ראש לגברים, לבוש צנוע (כאמור, סממנים חיצוניים בלבד) ולקוות שהאווירה תעשה את העבודה, שתקרב את הילדים חזרה אל היהדות ואלינו (וכבר היו דברים מעולם). אז אולי, לא יהיה לנו חזן נוסף, או מוסר שיעור ביהדות חדש, אבל יתווסף לנו עוד אדם שמכבד אותנו, עוד אדם שהמסורת נתפסת אצלו כדבר חיובי ומעשיר וככזו חשוב לו להעבירה לילדיו. שמוכן לתרום לחיינו בתחומים אחרים, שילדיו ממלאים את חברת הילדים החסרה, ועוד משפחה השמחה בילד המתגורר בקרבתה.

כוחנו כחברה, הוא בפתיחות, במגוון הרחב שאנו מוכנים לקבל אל תוכנו באהבה, ביכולתנו לדון כל אדם לכף זכות ולתת לו הזדמנות. האין זה חלק מרוחה של היהדות?

אני מזמינה את החברים לכתוב על כך בבניר הבא.

אם נדע לאהוב

ז'ק ברל

אם נדע לאהוב
אז הבוקר ייעור
ונשיר שיר חדש
אביבי ושיפור.

אם נדע לאהוב
תחלוף האימה
כל דרכנו שלום
לילותינו שלוה.

אם נדע לאהוב
לאהוב כמטר
אז הארץ תפרח
ויוריק המדבר.

אם נדע לאהוב
גם קרוב וגם זר
ועולם יתנער
ויקום מעפר.

אם נדע לאהוב
אז נישא את הראש
לא גאים לא שפויים
כי פשוט בני אנוש.

אם נדע לאהוב!

מסיפורי המקום

מכפר עציון לניר עציון

תקציר הרצאתו של נחום ברוכי מבארות יצחק
שהתקיימה לאחרונה במסגרת מועדון הוותיק בניר עציון

הקיבוץ הדתי במלחמת העצמאות

בסוף שנת 1947 היו בארץ 11 נקודות של הקבה"ד: בעמק בית שאן, בגוש עציון, במרכז הארץ ובנגב בהם חיו 1584 מבוגרים (מגיל 15 ומעלה), כולל חברות הנוער. בנוסף היו גרעיני "מכורה", "תחיה" ו"שחר".

על פי תוכנית החלוקה נמצאו ישובי גוש עציון וכפר דרום מחוץ לגבולות המדינה היהודית ובארות יצחק ששכנה בנגב נמצאה ליד הגבול. עשרה ימים לאחר כ"ט בנובמבר נהרגו עשרה אנשים בדרך לגוש עציון והגוש הושם במצור. טירת צבי הותקפה על ידי כנופיות בהנהגת קאוקג'י, כפר דרום במצור ובארות יצחק בחזית. כפר עציון שנחשבה כקבוצה החסידית – פולנית של הקבה"ד הייתה המוקד שעליו נשען כל גוש עציון ויעד עיקרי להתקפות הליגיון הירדני. 82 מאנשי כפר עציון נהרגו בקרבות וגוש עציון נפל ב-13.5.48.

כפר דרום המותקפת קיבלה הוראה לפנות את הנקודה, בארות יצחק הייתה עסוקה בהגנה מול הצבא המצרי. במהלך המלחמה איבד הקבה"ד 125 אנשים, שהיוו 8% מאוכלוסייתה. כדי להבין את גודל האובדן ניתן להשוות זאת למספר הנפלים הכללי של הישוב היהודי בארץ במלחמת העצמאות: 600 איש מתוך אוכלוסייה של 630,000 כלומר 1%. הקבה"ד היה כמו משפחה בה "כולם הכירו את כולם": "מכורה" היו בהכשרה בכפר עציון, אנשי משואות יצחק היו בהכשרה בטירת צבי וכשנודע על נפילת גוש עציון ועל האבדות הרבות זו הייתה טראומה נוראה! בחדש אוגוסט 1948, לקראת סוף המלחמה חצי מיישובי הקבה"ד אינם עוד!

מה קורה הלאה?

מזכירות הקבה"ד מנתה באותם ימים קשים רק שני חברים: משה פרידמן (אבא של יונה) מבארות יצחק ומופ כהן מקבוצת יבנה. שאר חברי המזכירות היו מרותקים לקיבוציהם עקב המצב הביטחוני הקשה. על שניהם הייתה מוטלת המשימה לשקם תנועה התיישבותית שהתרסקה במלחמה יותר מכל תנועה התיישבותית אחרת.

הגברים המעטים ששרדו מקרבות כפר עציון היו בשבי הירדני. מבין הנשים והילדים מכפר עציון ששהו במנזר רטיסבון נמנו 34 אלמנות ו-60 יתומים. בעורף נשארו כמה אנשים בעלי יכולת ארגונית טובה: נתן שנור, שלמה חיימוביץ, חנוך אחימן ואחרים ולאחר שקיבלו את גבעת עליה הביאו אליה את הנשים והילדים וניסו לנהל מסגרת חיים מסודרת. החברות והחברים המעטים סיפרו לפרידמן ולכהן על רצונם להקים מחדש את כפר עציון. במקביל התקיימו דיונים דומים גם בין השבויים בירדן. הקבה"ד הבטיח לאלמנות לסייע להן בכל מה שתמצאנה: "המילה האחרונה היא שלכן!" נאמר להן.

הרצון להמשיך ביחד היה טבעי כי לא ידעו מי ידאג לאלמנות וליתומים וההחלטה הייתה "ברור שרוצים להיות ביחד!" שלמה חיימוביץ שהיה מפוכח יותר קבע כבר באוגוסט 48 כי "מעכשיו זה יהיה אחרת": כל החשבונות הכספיים של כפר עציון הם קודש לעבר וכל הכספים שיגיעו מעתה שייכים לעתיד. הוא הקים קרן בת 70,000 לירות למען חינוך ילדי כפר עציון והנהלה שהורכבה מאנשי המזרחי ומתורמים.

בתקופה ההיא ישב כפר עציון בגבעת עליה. החברות מצאו לעצמן עבודה או יצאו להשתלמויות. נכנסים לשגרה איומה. משפחות שנשארו בשלמותן מתקשות לקיים חיים רגילים ליד האלמנות והיתומים. היה מצב בו זוגות נשואים ישבו בנפרד בחדר האוכל וכן נמנעו מלהוליד ילדים חדשים כדי לא לפגוע במי שאין לו.

השאלה שעלתה הייתה "מה יהיה העתיד?"

עלו שני כיוונים. האחד – להתחיל מחדש ולהקים כפר עציון חדשה! אנשים יותר שפויים כמו דוב קנוהל הציעו להצטרף כאיש אחד לקבוצת יבנה שלא הייתה נתונה במלחמה ומצבה היה מבוסס. מי שיחליט לא להישאר במסגרת יקבל את המגיע לו מהקרן למען ילדי כפר עציון וממשרד הביטחון.

לבסוף הוחלט "להקים את היצירה החדשה"! אבל מי יעשה זאת? מי ירכז ענפים? מנין יגיעו אנשי מקצוע? הרי האנשים אינם!

רעיון אחד היה לפנות אל הקיבוצים הוותיקים ולבקש מכמה משפחות להתנדב לחזק את אנשי כפר עציון. כשהרעיון לא צלח עלתה אפשרות להביא חיילים שהשתחררו מהצבא והם בעלי רקע בתנועה חלוצית דתית. אבל, מצד שני, עולים חדשים צריכים שיהיה מי שיקלוט אותם בעצמם ואיך יבואו לחזק ישוב שעבר כזה משבר?

האפשרות הנוספת שעלתה הייתה: לחפש גוף שיתאחד עם אנשי כפר עציון. הגופים שהוחלט לפנות אליהם היו קבוצת אחדות וקבוצת מכורה.

קבוצת אחדות

קבוצה שהתארגנה במחנות העקורים בגרמניה ועלתה לארץ באופן הדרגתי. (אלי וינקלר, למשל, חיכה לבוא הקבוצה בכפר עציון לפני נפילתה). לאחר עלייתם ארצה ישבו אנשי "אחדות" בראשון לציון ועבדו בפרדסים. כיוון שנחשבו לקבוצה רצינית נשלחו חבריה לאימון בפלמ"ח והוחלט לשלוח אותם לתגבר את בארות יצחק המותקפת בנגב.

בארות יצחק איבדה בקרבות 17 חברים ו-15 אחרים נפצעו. כדי למנוע את אסון כפר עציון הוחלט לפנות ממנה את ההורים והילדים ולהשאיר במקום רק את הצעירים. קבוצת "אחדות" נשלחה לתגבר את המקום. כשהגיעו בדרך לא דרך לניר-עם היה מי שחשב להפנות אותם לעזרה במשלטים ואת הבחורות למנות כטבחיות להכנת מזון לחיילים. לבסוף אישר להם יגאל אלון מפקד חזית הדרום לאפשר להם להגיע בכל זאת לבארות יצחק בערב יום כיפור. כשהגיעו ראו מול עיניהם ישוב חרב: אי אפשר לצאת לשדות בגלל במוקשים ואש המצרים, הבתים היו מחוררים וצריך היה לכסותם בברזנט כדי שיוכלו להתגורר בהם. בזמן זה בו נאלצו לשבת בתוך הגדר למדו חברי "אחדות" עברית, תנ"ך ומולדת ואחר כך יצאו לעבוד כפועלי בנין בקיבוץ סעד. אנשי המזכירות המורחבת של הקבוצה ד"ר אשר חיפשו גוף שיצטרף לשרידי כפר עציון חשבו על "אחדות" כאפשרות מוצלחת. אלא, שאנשי "אחדות" כבר יצאו למשימתם החלוצית בנגב. חנוך אחימן הציע להוציא אותם מבארות יצחק מהר עוד "לפני שהם יתאהבו בנגב".

התקיימו ארבע אסיפות בקבוצת "אחדות" עוד בשעת ישיבתם בחורבות בארות יצחק כשאלה אם להצטרף לאנשי כפר עציון או לא. מצד אחד, אנשי "אחדות" היו צעירים בני 20-22 בעוד שאנשי כפר עציון היו ברובם בני 30 ויותר. איך יוכלו הצעירים לשקם את האלמנות? ומצד שני, איך יוכלו לעמוד מנגד ולא לתת כתף לשיקום כפר עציון?

פנחס ורדי סיפר, שחנוך נצמד לחברי הקבוצה כעלוקה ולא הרפה מניסיונות השכנוע שלו. אברהם מלמד חש שהדרישה מהם גדולה מדי ואפילו הזויה אך השתכנע לתמוך במיזוג. חנוך הוכיח לאנשי הקבוצה ברוח דבריו של הרצל, שאם ירצו המיזוג יצליח. וילי כהן נזכר, שהויכוח בתוך "אחדות" חולל את המשבר הראשון בתוכה. אך לבסוף הוחלט לקבל את ההצעה ולהצטרף לבניית הישוב החדש.

לזכותו של חנוך יאמר, שלולא הוא שדחף ללא ליאות, ניר עציון לא הייתה קמה!

קבוצת "מכורה"

קבוצת "מכורה" הייתה מורכבת מ-45 חברים עולים מרומניה שהיו בהכשרה בכפר חסידים ונשלחו להחזיק את כפר יעבץ שנעזב מתושביו עקב קירבתו לחזית מול הצבא העירקי. אנשי "מכורה" היו צריכים לקיים חיי קיבוץ בתוך ישוב ספר בשרון. הם היו בעלי מקצוע והיה להם ידע בחקלאות אם כי בפועל עסקו יותר בשמירות ובהגנה. אגב, ב"מכורה" הוחלט לקלוט באופן עקרוני את כל יוצאי רומניה המגיעים ארצה. כך יצא שבמרפאת הקבוצה היו רשומים 400 איש שבפועל לא מצאו לנכון כלל להצטרף לקיבוץ. גרעין "גאולים" חניכי בני עקיבא מרומניה שהתארגן בקפריסין והגיע ארצה בחורף 48 הצטרף ל"מכורה" והתאחד עימה. עם תום המלחמה התלבטו החברים באשר לעתידם. מי שבחרו להמשיך בחיי קיבוץ הוזמנו להצטרף לאנשי "אחדות" ולשרידי כפר עציון בהקמת הישוב החדש.

איפה ייבנה הישוב החדש?

בקבה"ד התקיימו דיונים ממושכים איפה יש סיכוי "ליצירה הזאת" לשרוד. קולות ההיגיון נטו להקים ישוב בסמוך לקבוצת יבנה בטענה כי באזור שטחים פתוחים לחקלאות ומוסדות חינוך לילדים. אולם אנשי כפר עציון לא רצו בשכנות ליבנה באומרים "אין לנו משק, אין מי שיבנה לול ורפת... יש מי שיבנה בית הבראה!" כטיעון זה פנו אל יוסף וייץ איש הקרן הקיימת ולאחר ששכנעו אותו שיש להם רצון ויכולת להקמת ישוב קיבלו אפשרות לבנות בהר הכרמל.

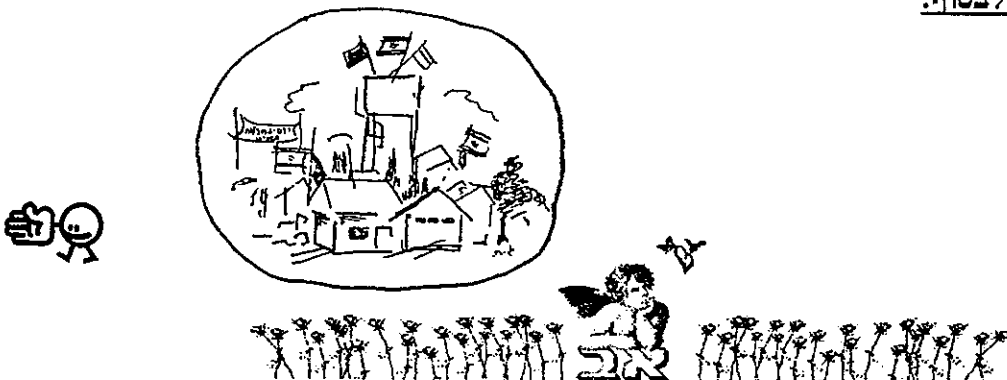
איפה בכרמל?

האדמות שהוקצו לישוב החדש נמצאו ממערב הכביש. מן הנכון היה לבנות את הישוב בסמוך אליהן וכך גם הוסבר "תהיו למטה... תוכלו לראות בלילה אם הממטרות עובדות..." היה זה שוב חנוך אחימן שהתעקש שיש לבנות את הישוב למעלה על ההר ולקחת את האנשים לטייל בהרים "כדי שיראו פרחים ויתאהבו במקום"... והצליח לשכנע את כולם, המתיישבים והמוסדות כי, פשוט, לכפר עציון תמיד ויתרו. ראשוני הישוב חיו בתנאים קשים מול עין הוד ואחר כך עלו למקום הנוכחי על ההר.

מה בונים? משק או בתים?

חנוך אמר: "בתים!" כדי לשכנע אנשים לבוא. אבל לבתים החדשים לא היה חיבור לחשמל, מים וביוב. לא היה ידע חקלאי כדי להתמודד עם הצרות שנחתו במקום: בצורת וגם שיטפון. היה מפעל שייצר מיטות וארגזים לתנובה, אספו חרובים ולקראת הקיץ נפתח גם בית הבראה, שהוריו של נחום ברוכי היו מאורחיו הראשונים ובאו לניר עציון כדי להוסיף במשקל כמקובל באותם ימים. כדי לפתור את בעיות החינוך הדתי בהיעדר גוש ישובים חשבו על הקמת "כפר וינגייט" הלא הוא "ימין אורד" בסמוך לניר עציון. (כך נבנה גם "הודיות" ליד לביא ו"גבעת וושינגטון" ליד יבנה). הגיע הזמן להביא לישוב החדש את המשפחות, האלמנות והיתומים מגבעת עליה אבל ברגע האמת "אף אחד לא קם!" הם פשוט לא רצו לבוא! מכפר עציון הגיעו לבסוף רק כ-10 חברים!

בסופו של דבר, היו אלה בעיקר אנשי "אחדות" ו"מכורה" שבנו את ניר עציון ואליהם הצטרפו חברים מ"תתיה" (קבוצת של עולים מהונגריה) בעוד שאר מעטים מאנשי כפר עציון הגיעו לבסוף.

אי בואם של אנשי כפר עציון לניר עציון חולל משבר עמוק ואליו הצטרפו משברים נוספים. חדר האוכל שהיה לב הקיבוץ נשרף, היו עזיבות רבות והקבה"ד החליט לשלוח את גרעין "ליאו כהן" (גרעין של הצופים היהודיים מצרפת שרצה במקור להקים ישוב דתי- חילוני, עבר הכשרה בשדה אליהו ולאחר שירות בנח"ל הופנו לנ"ע) לתגבור.

באותם ימים כבר החלו לחשוב בניר עציון על הפיכתו למושב שיתופי. קדם להם משואות יצחק, שחבריו החליטו עוד בשבי לבנות "קיבוץ מתוקן" ללא חדר אוכל ובית ילדים. השינוי במשואות יצחק נתקל בהתנגדות עזה של מזכירות הקבה"ד שחששה ששאר הקיבוצים ייסחפו אחריו. מזכירות הקבה"ד הוציאה הודעה על פיה "משואות יצחק הוציאה את עצמה מתוך התנועה", סגרה להם את החשבונות בבנקים וניתקה עימם מגע לחלוטין.

מספר משפחות מניר עציון בחרו לעזוב ולהצטרף משואות יצחק והרעיון להפוך למושב שיתופי כדי לעצור את גל העזיבות קנה לו תומכים בניר עציון. חנוך אמר "כשהמכונה חורקת צריך לשחרר את הברגים" – הקיבוץ צריך להיות פחות מחמיר בהנהגתו.

גרעין "ליאו כהן" הסוציאליסטי שדגל בחיי קיבוץ נתפס על ידי תומכי המושב השיתופי כ"סוס טרויאני" שיתחיל בניסיון להפוך למושב שיתופי. ואכן, כשהוחלט על השינוי בחרו רוב חברי הגרעין לחזור לשדה אליהו, אך חלקם נשארו בניר עציון עד היום. מצד שני היו חברי קיבוצים שרצו התיישבות ללא מסגרות נוקשות של הקיבוץ ובחרו להצטרף לניר עציון דווקא בגלל השינוי שעשתה. ביניהם הייתה קבוצת חברים מבארות יצחק. הקיבוץ הדתי לא גילה הבנה למצבה של ניר עציון והרחיק גם אותה משורותיו.

כך קרה גם לבני דרום כשהחליטו להפוך למושב שיתופי. בעוד שבמשואות יצחק השינוי נעשה מתוך אידיאולוגיה, בניר עציון ובבני דרום השינוי נעשה מתוך הכרח! הרחקת שלושת הישובים הותירה לקבה"ד 9 קיבוצים בלבד ובמשך 15 שנה לא הוקם אף קיבוץ דתי חדש. לאחר מלחמת ששת הימים גדל הקבה"ד ב- 70% הוקמו כפר עציון, ראש צורים ומגדל עוז בגוש עציון, מעלה גלבוע ומירב בגלבוע, בית רימון בגליל ונצרים בגוש קטיף. לאחרונה חזרו משואות יצחק וניר עציון לקבה"ד וגם בני דרום שוקלים לעשות זאת והמעגל נסגר.

(סיכמה וערכה: פסי מאור)

701

הסתדרות הפועל המזרחי בישראל/הועד הפועל

בס"ד יום חמישי י"ט תמוז תשע"א
21/07/2011

לכבוד
מזכירות מושב שיתופי ניר עציון

לכבוד
מר נחמיה רפל – מוז"ל הקיבוץ הדתי

שלום רב,

ברצוני לברך אתכם בשם הסתדרות הפועל המזרחי על הצטרפות המושב השיתופי ניר עציון לתנועת הקיבוץ הדתי.

ההצטרפות לתנועת הקיבוץ הדתי אכן מחזקת את שני הגופים, וכולי תקווה כי אכן שיתוף פעולה זה יניב פירות שיתופיים כלכליים וחברתיים.

בברכה
אבי טולמן
מוז"ל הפועל"י

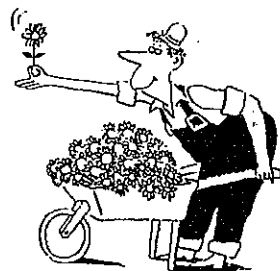
חל-אביב דח' זכנב 7, ת.ד. 40027, סניף 64732, טל. 03-6940710, 03-6913630

ברכה לבאי הכנס "כל כבודם" בניר עציון

פסי מאור

בחודש אייר תש"י, במלאות שנתיים בדיוק לנפילת כפר עציון, עלתה ניר עציון על הקרקע במורדות הר הכרמל. הגעגועים להרי חברון היטו את הכף בקביעת מקומו של הישוב החדש, וגברו על קול ההיגיון, שהתריע מפני הריחוק מגושי התיישבות דתיים. ב"ידיעות המזכירות" של הקיבוץ הדתי העלה אחד הנוכחים בטכס העלייה את הרהוריו על הכתב: "... הזיקה אל הנוף (המזכיר את כפר עציון) הכריעה, אחרי לבטים רבים, בבחירת מקום ניר עציון. זיקה זו אולי אינה מובנת די צורכה למסתכל מן החוץ. שיקולים אחרים, חיוניים יותר – למראית עין – יכריעו אצלו. מוסדות הקיבוץ אשר במשך השנים ניסו לתכנן את התיישבותנו לפי עיקרון הגוש, היו נאלצים לבטל עיקרון זה מול הזיקה לנוף. מי ייתן וההתקשרות המחודשת עם ההר, אדמתו וצמיחתו תהיה מנוף כביר ליצירה, אשר יהיה שקול כנגד המגרעת של העדר הגוש..."

לימים התברר שצדק הכותב באבחנתו. נופה של ניר עציון והיותה ישוב דתי יחיד בחוף הכרמל הם יתרונותיה וחסרונותיה. נתבררנו, יושבי ההר במיקום מעולה בלב הארץ, בנוף נפלא של הר ירוק וים, פריחות מרהיבות, שקיעות קסומות ואויר צח. זכינו לדור בלב טבע ונוף המרחיבים את הנפש ומשרים רוגע ושלווה, אך לעיתים גם מפנים לנו עורף עד כדי סכנת חיים. רק לפני חצי שנה איימה השריפה בכרמל לכלות את ביתנו, ובפעם השלישית בשישים ואחת שנים, נאלצו רוב תושבי המשק להתפנות ממנו מבלי לדעת מה יישאר מכל אשר בנו ועמלו.

גם במיקומנו המרוחק ניתן למצוא אורות וצללים. מצד אחד, ייתכן שמיקומנו כאן הביא דווקא ברכה לחוף הכרמל, בהיות ניר עציון מגדלור - אי קטן של ערכי דת ומסורת, וסיבה מוצדקת להקמתו של בית ספר ממלכתי דתי באזור שכולו חילוני. לעומת זאת, הבדידות הרעיונית והערכית שלנו והיותנו ישוב קטן שמספר חבריו וילדיו מועט, היו בעוכרנו והעמידו בפנינו קשיים רבים שאינם נחלת יושבים בגושי התיישבות הדתית: העדר מסגרות לימוד וזיתות לתלמידי חטיבת הביניים והתיכון, אי היכולת להשתתף בחלק מפעילויות החינוך המשלים והתרבות באזור משום שאינן הולמות את אורח חיינו, והעדר חברים לדרך ולרעיון שניתן לקיים עימם מערכת גומלין בתחומי תעסוקה, כלכלה, רוח וחברה. הניתוק מהקיבוץ הדתי, שנכפה עלינו בעקבות החלטת מייסדי המשק על הפיכתו למושב שיתופי, העצים את הבדידות, עד כי היה מי שכינה את ניר עציון "משק לבדד ישכון". במשך השנים עברו רוב הקיבוצים בארץ תמורות מרחיקות לכת והגבולות המפרידים בינם לבין המושב השיתופי היטשטשו. הדמיון בצורת החיים וקיום אותם ערכי ליבה ברוח "תורה ועבודה", ערכים סוציאליים וערכות הדדיות, קירבו אותנו מחדש אל תנועת הקיבוץ הדתי, שפתח זרועותיו לקראתנו, ושוב אין אנו בודדים כל כך. בימי השריפה הרגשנו את גלי החום והאהדה, הרצון הטוב והעזרה, שהגיעו אלינו מחברי הקיבוץ הדתי ומהנהגתו וחיממו את ליבנו.

והיום, יש לנו זכות לארח אתכם בשמחה ובמאור פנים בביתנו בניר עציון. אנו מכרכים את משתפתי כנס "כל כבודם" ומאחלים לכולכם בשם ניר עציון: דיונים פוריים, הרחבת הידע והמחשבה תוך קירוב לבבות ואווירת "שבת אחים גם יחד".

ברוכים הבאים!

הנהגת ח"י רנ"י חסיד - דובר הקבוצה הדתי (הודעה לתקשורת)

ניר עציון מצטרף לקיבוץ הדתי –

הושלמה חזרתם של יישובי גוש עציון לשעבר לתנועה

ניר עציון הורחק בעבר מהקיבוץ הדתי יחד עם משוואות יצחק

בעקבות החלטת החברים להיות מושב שיתופי

אסיפת המושב השיתופי ניר עציון החליטה פה אחד להצטרף לתנועת הקיבוץ הדתי כחבר מן המניין. ההחלטה תובא לאישור מועצת תנועת הקיבוץ הדתי.

חזרתו של ניר עציון לחברות מלאה בתנועת הקיבוץ הדתי מסיימת פרק היסטורי ממושך שנמשך שבעה עשורים. עד לשנת 1948 השתייך קיבוץ כפר עציון שהיה מיישובי גוש עציון לתנועת הקיבוץ הדתי. במלחמת השחרור עם נפילת גוש עציון נלקחו החברים בשבי של הלגיון הירדני.

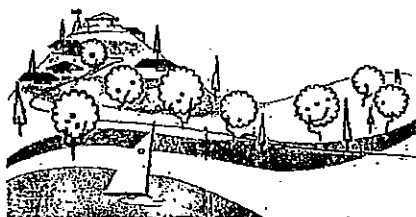
בתחילת שנות החמישים החליטו החברים להקים מושב שיתופי בשם ניר עציון בהר הכרמל, במקום שהזכיר להם את נוף גוש עציון. באותה עת המאבק הסוציאליסטי האידיאולוגי היה בשיאו ותנועת הקיבוץ הדתי החליטה להרחיק את ניר עציון משורותיה מאחר והוא חדל להיות קיבוץ.

סיפורו של ניר עציון דומה לזה של המושב השיתופי משוואות יצחק שהורחק אף הוא מהתנועה בשנות החמישים בניסיבות דומות.

לפני כחמש שנים הזמינה התנועה את חברי ניר עציון ומשוואות יצחק להצטרף מחדש והם התקבלו כמועמדים לתנועה. מזכירות התנועה סברה שכיום יש מקום לגמישות רבה מבעבר להבדלים בתפיסות עולם, בזכות להגדרה עצמית של היישובים ובדרך הניהול הכלכלי והקהילתי. ואכן בתחילת שנת 2010 אושרה הצטרפותו של משוואות יצחק לתנועה וכעת צפוי להצטרף גם ניר עציון והמעגל ההיסטורי יסגר.

מוזכ"ל הקיבוץ הדתי, נחמיה רפל, אמר שהתנועה שמחה וגאה בהחלטתם של חברי ניר עציון לשוב לשורותיה. חברי ניר עציון מקיימים אורח חיים שיתופי ואידיאליסטי שיכול להיות דוגמה ומופת לרבים. העובדה שההחלטה לחזור לתנועה התקבלה פה אחד מחזקת גם את ניר עציון וגם את תנועת הקיבוץ הדתי.

עם הצטרפותו יהיה ניר עציון היישוב ה-18 בתנועת הקיבוץ הדתי. בתנועה שני מושבים שיתופיים נוספים במעמד של מועמדים: בני דרום ושדמות מחולה. לדברי רפל, בכוונת התנועה לקדם את הצטרפותם כחברים מן המניין בתנועה.

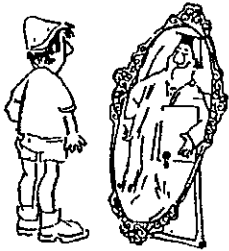

רפאל שנלר ז"ל

רפאל שנלר ז"ל (סבא של אבידע שנלר) שנפטר לאחרונה בירושלים, היה מקימו ומנהלו הראשון של בית הספר שלנו. משפחת שנלר התגוררה במשק. רפאל תרם תרומה מכרעת לעיצובו של בית הספר האזורי הדתי וגם כעבור שנים רבות נושאים עדיין חברים וילדים דאז זכרונות חמים מאשיותו ופועלו.

אנו שולחים את תנחומינו למשפחה.

יהודית רייך:

רפאל שנלר היה האדם שפתח את בית הספר בניר עציון והיה מנהלו הראשון. בניר עציון קבלו אותו כבעל דרגה גבוהה בחינוך ולמרות שלא היה חבר משק, הוא היה חבר מלא בועדת חינוך ושותף לכל החלטותיה. כחברה בועדת חינוך באותה תקופה, אני זוכרת כמה האמנו בו ושיתפנו אותו בכל הבעיות החינוכיות, כולל האינטימיות והרגישות ביותר. החידוש שהוא הכניס היה מסיבות החנוכה המושקעות כמותן לא היה מאז שעזב. כל ילדי ביי"ס, מכל האזור, השתתפו בהופעות אליהם הוזמנו ההורים. במשך זמן ארוך התכוננו הילדים לחגיגה הגדולה שהתקיימה בחדר האוכל הישן. אני ניגנתי בכינור מאחורי הקלעים במקום תזמורת. זמן קצר שימשתי כמורה לזמרה (כמחליפה לבנימין וולף ז"ל) וראיתי את פעילותו של רפאל בתוך בית הספר. צוות המורים ובתוכם פנחס ורדי, יעקב הדאיה, אילנה ואהרון כהן ואחרים היה מאוד פעיל באותה תקופה. כולנו נתנו לרפאל קרדיט וחשנו הערצה רבה כלפיו. כעבור שנים רבות, לקראת יום הולדתו של רפאל, באו בניו לראיין חברים מניר עציון שהכירו אותו. כשסיפרתי להם על חברותו בועדת חינוך, הגיב הבן שעיה: "את זה חיפשתי".

דוד בן דוד: אין ספק שהוא היה מנהל יוצא מן הכלל טוב. בעיקר אז, בתנאים הקשים של בתי הספר בארץ בעת התגבשות כור ההיתוך של העולים החדשים, יוצאי שואה ויוצאי ארצות ערב. קיבוץ גלויות, ילדים מכל הסוגים והתרבויות – ללכד לחברה אחת דרש הרבה יכולת. והוא שלט על כך היטב. הוא נלחם להקמת חברה הומגנית. ענף החינוך בארץ לא היה מגובש. לא היה ניסיון קודם ובוודאי לא עם אוכלוסיה מגוונת כזו. רק אנשים כשרוניים כמוהו היו יכולים לעמוד בכך. אני זוכר פעם אחת שרפאל עמד בפתח בית הכנסת בערב. לא היה מניין והוא התחיל לצעוק בקולי קולות – "למה לא באים לתפילה? אתם הורסים את הנוער, לא יהיה עתיד למקום". ועוד אני זוכר אסיפה כללית בניר עציון בנושא חינוך. גם הוא בא לאסיפה זו ופתח כך: "רבותי, אני השכיר שלכם. נתתם לי חומר גלם, את הילדים שלכם. איזה תוצר מוגמר את רוצים שאני אגבש מתוכם?" הוא העמיד שאלה זו ופתח דיון ער. היו שרצו יותר דת או יותר מדע וטכנולוגיה. מתוך שאלה זו התגבשה הסכמה הכללית – איפה שמים את הדגש בחינוך. רפאל היה מאוד מוכשר ומסור, יקה פדנטי. ידע לשים גבולות לילדים.

ציפי רון (היתה מורה בזמנו): רפאל לקח את תפקידו כמנהל בית הספר מאוד ברצינות. כל שבוע היתה ישיבת מורים בה תמיד לימד אותנו משהו. לפני החגים הכין חומר על כל הדינים, על כל התפילות. בימים אחרים היה מלמד אותנו כל פעם על נושא אחר, גם דקדוק ולשון. תמיד נתן לנו שיעור לדוגמה. היה נותן מעצמו הרבה למורים. גם בלימודים היה מאוד מעורב. היה נכנס לכיתות, מסביר לילדים, שואל שאלות, יוצר קשר עם הילדים. היה מעורב בלימודים ממש. היו הרבה הצגות, הכל היה מושקע מאוד. בתור מנהל חדש שהגיע, אני זוכרת שהוא שם פתק בצרכניה, שהילדים המגיעים לכתה א' אסור להם לדעת קרוא וכתוב. הם צריכים ללמוד בשיטה של בית הספר.

נירה רון:

קצת קשה לי לזכור, אני זוכרת שלפני כתיבה א' הלכתי בלווית אבי להבחן אצלו. לא זוכרת מה הוא שאל אותי, אבל חששתי מה יקרה אם לא אעמוד במבחן. בתחילה למדנו בצריפים שהיו היכן שהיום בתיים של משפחות רותם ובלכמן. רק כשהגענו לכתה ד' עברנו ללמוד בבית הספר החדש על הגבעה (היכן שהוא היום). אז זה היה כבר בית אזורי אליו באו ילדים מכל מושבי האזור. היתה אווירה טובה מאוד בבית הספר, תחת ניהולו. רפאל שמר לנו אמונים גם לאחר שעזב את ניר עציון לטובת ניהול "גבעת ושינגטון" ושלח לנו משם מורות צעירות משובחות ביותר, אותן אנו זוכרים עד היום.

פסי מאור:

סיימתי את הגן וכבר היו לי ילקוט וקלמר אך עדיין לא יכולתי לעלות לכתה א' לפני שאעבור את בחינת הקבלה האישית של המנהל רפאל. אני זוכרת את הליכתי הנרגשת לבית הספר שעל הגבעה, מלווה באבי בחשש שמא לא אעבור את הבחינה בהצלחה. יותר מכל זכורה לי בדיקת הראייה שבאה לבחון את יכולתי לראות דברים שכתובים על הלוח. בקצה העליון של הלוח הוצמד דף נייר לא גדול במיוחד ועליו היו מצוירים פריטים שונים, אני גשלתתי לעמוד בפניה המרוחקת ולהגיד מה אני רואה. כיון שלא ראיתי דבר פשוט ניחשתי והבדיקה נסתיימה בפסק דין חד משמעי של המנהל: "פסי צריכה משקפיים!" כנראה עברתי את שאר חלקי הבחינה בהצלחה, אך במשך השנה חזר רפאל והזכיר להורי את הזדקקותי למשקפיים לעתים מזומנות. בדיקה רפואית שעשיתי בעקבות זאת הוכיחה שראיית מצויינת.

יותר מכל זכורות לי ההכנות לקראת מסיבת החנוכה הגדולה שרק ילדים מכתה ג' היו רשאים להשתתף בה, אולם גם כתיבה א' וב' יכלה לשלוח נציג אחד שהשתתף בחנוכיית שמונה הקנים שייצגה את כתות א'-ח'. נציג הכיתה נבחר על פי כישורי הקריאה שלו. אני זוכרת עד כמה רציתי להיות הנבחרת ואיך השתדלתי לקרוא הכי יפה שאני יכולה כדי לשכנע את מורתי לבחור דווקא בי. לצערי לא נבחרתי בכתה א' ובכתה ב' ונשאר לי רק לחכות שאהיה כבר בכתה ג'. אך באותה שנה רפאל שנלך כבר לא היה מנהל של ניר עציון וחלומי לא התגשם לעולם.

מזל טוב!

ברכות להולדת הנכדים-נינים

ליהודית ויהושע רייך
להולדת

הנינה **אפי**
הנין **אופק ירדיה**
נכדים לחנה וגדי נבון

לשרה וינקלר
להולדת הנינה **אפה**
נכדה ללאה וישאל שדיאל
ניגה לאלי וינקלר ז"ל

לציפי ורפי כהן
לדבורה ויעקב כהן
לברוריה גלד
להולדת

הנכדה-הנינה **הלה חוה**
בת לעדי ויאיר

לחנה ודורון בן ארי
לרות וראובן בן ארי
ללאה בן ארי

להולדת הבן-נכד-נין **יהוי**
נין לישראל בן ארי ז"ל

ברכות לנישואין

לציפי ושעיה רותם
לנישואי

סאדר עם **חן**
נכדה לבלומה ויוסף רוט ז"ל

לאילנה ודני בלכמן
לדבורה ויעקב כהן
לנישואי
סלי עם **ניר**

לרחל ועמרם כהן
למרים לוי
לנישואי

אריס עם **תומר**
נכדה למשה לוי ז"ל

לדפנה ומאיר בן סירא
לנחום בן סירא
לנישואי

טיימי עם **אליס**
נכד לפנינה בן סירא ז"ל

לנאוה ושמואל זמיר
לבנימין זמיר
לנישואי

נדב עם **שרון**
נכד לשולמית זמיר ז"ל

ברכות לגיוס לצה"ל

לעודד בן סירא
לחשה ליבוביץ

בהצלחה!

ברכות **לשמרור מנה"ל**
ואסיום השרות האלואמי

כרמל רו
לירון בלכמן
הדס כץ
דפנה רו.

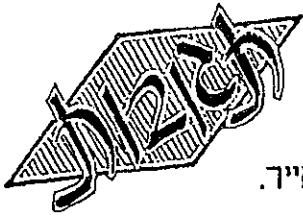

ברכות לבת המצוה

פארן רו

לאורנית ואיתן רו
לדחל וזאב רייסמן

מכתב זה חולק לחאי חברי המשק. בעקבות תגובות לבניר של חודש אייר.

לקוראי "בניר" שלום רב

בעלון "בניר" האחרון הודפס מאמר של חברה, שנכתב בדם ליבה מתוך כאב אישי עמוק. המאמר עורר סערת רגשות בקרב כמה מקוראי העלון שמצאו עצמם נפגעים מתוכנו. כמו כן, הופנתה ביקורת כלפינו, עורכות "בניר", על שהדפסנו את המאמר כמות שהוא מבלי לצנזר אותו ומבלי לאפשר לנוגעים בדבר להשיב.

ככלל, אנו סבורות כי "בניר" צריך לאפשר הבעת רגשות, מחשבות וגם דעות השנויות במחלוקת, ובתנאי שלא יפגעו ברגשות חברים. לצערנו, במקרה זה שגינו בחוסר תשומת לב כשלא ביקשנו מהכותבת למתן את דבריה ולמחוק מן הכתב משפט שכוון אישית כנגד חבר ופרסומו פגע בו ובבני משפחתו.

המערכת נוטלת אחריות על טעותה ומתנצלת על כך מאוד.

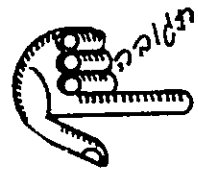
כמו כן, נטען כנגדנו, שהיינו צריכות לאפשר לועדת תרבות להשיב על המאמר בטרם פרסומו ברבים. אף כי יש צדק בטענה זו, לא תמיד הדבר מתאפשר, שכן רוב החומר מגיע לידינו ברגע האחרון ממש, וההמתנה לתגובה עלולה לעכב את יציאתו לאור בכמה ימים.

ניתן ואף רצוי להגיב על הנכתב ב"בניר" בגיליון הבא שלו, וככל שירבה החומר הנשלח אליו - יצא העלון לעיתים יותר קרובות.

אנו מקוות, שמכתב הבהרה זה יסייע בהרגעת הרוחות ובהשגת פיוס, וישאיר את הפרשה העגומה מאחרינו.

להתראות על דפי "בניר"

גידה ופסי
חברות המערכת.

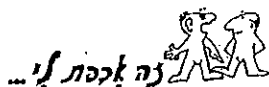
קראתי את תלאתה הראשית והחריפה של חנה בן ארי בצלון הקודם בן
התרבות בן ציון הנתי את תלאתה של יוסי בן ארי ונחתי על מכתב
ההשמה של חנה לאחרינה וישר כוח לשניהם על קידום של התרבות באק
ואכל זאת - ציקר הטענות נארו תליות באוויר ואחריהם פתח
לספקולציות.

חסרה לי מאוד תלאתה של מנהלי הקהילה שנאלמו, הם האחראים
למינויים ולתעסוקה בן ארי התרבות.

כחבר מהמניין אני רוצה לקבל מידע והבהרות מסודרות (ולא להיתפס
לרכילות "הכיכר") ולקבל מידע אמין ואמין אמיתי.
חבלי.

נחמיה.

מכתבו זה של נחמיה הועבר ע"י המערכת
לתגובת המזכירים. עד סגירת הגליון לא
קבלנו את תגובתם.

קיינה תרבות ... קיינה נימוס (מתוך לול)

יוסי עדן
ותברי ועדת תרבו"ש – תרבות וחופש

החופש הגדול עוד מעט וחולף לו ובלילות כבר מנשבות רוחות נעימות. ועדת חופש ותרבות או כפי שקראנו לה "ועדת תרבו"ש" מתרוצצת בין פעילות אחת לשניה בין אם לטף ובין לכלל הקהילה. לקחנו על עצמנו משימה לא קלה לבצע פעילות קיץ משותפת של כלל הקהילה מגדול ועד קטון.

אז מה היה לנו ...

אירוע פתיחת חופש בו בישלנו ארוחה לכלל המשתתפים במתכונת "מאסטר שף" זה המקום להודות הן למפעל על מימון חומרי הגלם והן למלון על הליווי המקצועי של השף. לאחר הארוחה נחלקו הילדים לשתי קבוצות, ילדי א-ה צפו בסרט תוך מתן שפע פינוקים תוך כדי. עם הגדולים נסענו לסדנת גיבוש בחוף נווה ים ולאחר מכן ישבנו לקומזיץ על מצע שירי ארץ ישראל..... ועוד שירים שלא הכרנו (הזקנים ...).

עבודת ילדים ונוער

עבודת הילדים בחופש עברה בגדול בצורה תקינה ומאורגנת. לא פשוט למצוא עבודה לכל הילדים, הייתי מצפה לקבל שיתוף פעולה רב יותר בהפעלת הילדים בענפים, ציון לשבח בהקשר זה ניתן לרפת, לגד"ש, לבנות ולגנים כמובן. יש לערוך חשיבה מחודשת, לטעמי בכל סוגית עבודת הנוער החל ממכסת השעות הגבוהה ועד לאופי הפעילות של הילדים, לא בטוח שהמצב הנוכחי מתאים למצב המשק..... שווה מחשבה.

קייטנת ילדי הגן וא-ה

היתה השנה גם באחריותנו ויחד עם ציקי דר, גיתית ויתר חברות הצוות "הרמנו" קייטנה עמוסת פעילות וחוייתית. במקביל החלה קייטנת א-ה בניצוחן של מור קדוש ונטע שנוולד הקומונרית. הצוות הרים בסיוע חברי הוועדה קייטנה מושקעת ואיכותית עם פעילויות רבות ומגוונות.

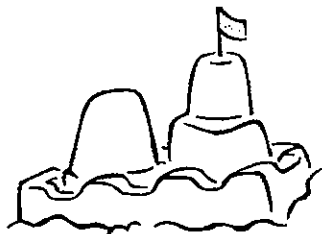
שבוע כרמל

היתה תכנית לקיים 2 מסלולי טיולים בכרמל לילדי א-ה לגנים וילידי ו-יא, לשמחתי נחלנו הצלחה עם ילדי הגנים וא-ה וגם נחלנו אכזבה לאור השתתפות זעומה של נוער בטיול שהוביל נחמיה רסל שהיה לפי דברי המשתתפים טוב מאוד.

חופש

בעניין הזה, אני סבור כי להורים יש מה לעשות, לא כל כך בתפס שוועדה יוזמת ומכינה פעילות, חבר עסוק מפנה מזמנו לבצע פעילות חווייתית עם הילדים כמעשה חינוכי לא שגרת ילדים בוחרים במופגן שלא להשתתף. ואין פוצה פה....
ישנם לא מעט מילדי ישראל שהיו שמחים לקבל 1 חלקי 10 ממה שאנו נותנים כאן וקשה שלא לחשוב שמה שמקבלים בכזו קלות לא מוערך..... זו בכל אופן דעתי האישית.

"כוכב בנר"

ערב כוכב בנר שעלה בהברקה של רגע בדיוני הועדה, התקבל בתחילה בסקפטיות אולם בהמשך קרם עור וגידים עם הצטרפותם של מועמדים רבים עד שארכה הרשימה ל-20 מועמדים. הערב היה אופטימי ונחמד. אין כמו ילדים שרים כדי לסיים את התקופה שלפני ימי בין המצרים. לגמר עלו שלושה מתמודדים: ארנון בן דרור, גל זוהר ועומר שי נווה, ומיכאל גריידי. הגמר תוכנן לאירוע סוף החופש והוקדם בשל אילוצים לאחד מערבי המחנן ובו זכו הצמד גל ועומר במקום הראשון, ארנון בן דרור זכה במקום השני ומיכאל גריידי במקום השלישי. יישר כח לכולם, ארוחת בוקר חגיגית לכל המתמודדים תתקיים אי"ה ביום שישי 26/8 במועדון החדש....רשמו ביומן.

שבוע התנדבות

תכננו לערוך שבוע התנדבות מלא לחברת הנוער שיכלול בין השאר גם יום פעילות בחוות "דרך ארץ" בבית רימון. אולם נערכו שינויים בשל כל מיני שיקולים ונבנתה מתכונת התנדבותית של יומיים כאשר בחלקו של היום הראשון התנדבו הילדים בבתי החולים ושימחו ילדים בחבילות שי ובתשורות קטנות במימון המפעל. את הילדים ליוו אפרת בן דרור ודוד ברמן, הפעילות היתה חשובה ויש לחשוב איך ממנפים זאת להמשך.

בחלקו השני של היום הכינו הילדים ארוחת ערב על האש לחברים הותיקים וישבו במחיצתם לאכול ושמעו מעט סיפורים וגם קצת קיטורים....

ביום השני של ההתנדבות, יצאו הילדים לשתי פעילויות במקביל האחת לילדים מגיל 14 במתקן מתנדבים של הצבא במחנה עמוס ליד עפולה וביצעו עבודות בימ"ח של אוגדת המפץ. לדברי הרס"רים בימ"ח "לא נראו כאלו ילדים טובים במחנה הרבה זמן מחמאה .. למה לא ? הילדים הקטנים מגיל 14 יצאו איתי לנחל צלמון בעיצומו של יום חם ושם עסקנו בניקוי מסלול המטיילים בנחל והערוץ שהיו עמוסים אשפה הפקח שסייענו לו התרשם מהעבודה מאוד..

סעודה שלישית

הועדה תכננה לקיים סעודה שלישית בלא תלות בפרידה ממשפחות התושבים, אולם האירועים נקשרו זה בזה. הסעודה היתה מכובדת והושמעו דברי פרידה למשפחות, ולי דווקא עלתה תחושה של החמצה ופספוס גדול הפכנו לתחנת מעבר... אין אופק אין התחדשות.... חבל, אבל נקווה שכעת תחול תמורה בעניין הצמיחה הדמוגרפית הקריטית לעתידו של המשק בכל דרך שיוחלט.

קפה דילמה

במסגרת קפה דילמה הביאה ועדת תרבות בסיועו של אלעד בן דרור בפני הציבור מבחר של ארבע דילמות מעניינות משולחנן של הועדות השונות. הדילמות נדונו ברובן והיתה אווירה טובה של הבעת עמדות בלא חשש, הושמעו דעות שונות בתכלית אך בנועם ובשלווה חברי הועדה יצאו עם טעם של עוד .

טל הפיץ את עיקרי הדילמות שעסקנו בהן למזכירי הקיבוצים בתנועת הקיבוץ הדתי וניתן היה לראות בבירור כי ניר עציון נמצאת כיום בסקלה היותר מקפידה על אותם עניינים שנדונו.

ניוטים

במסגרת החופש ערכנו אחר צהריים של ניוטים עם חברת "יש לאן" המפיקה משחקי ניווט באתרים נבחרים בארץ.

נרתמו לטובת הנושא חברים לא מעטים כולל הזוג ענת ודניאל קינג שהיו לבדם חולית ניווט רומנטית....

גרשון טל אשר הריץ את הצוות שעזרו זכו בבקבוק תה קר במקום הראשון. לכל המלווים תודה רבה.

מחנן

המחנן של ילדי א-ה היה השנה במתכונת מעט שונה, מחנן נודד צבא, שוב מור קדוש הכשרונית ועבדכם, מצאנו עצמנו חוזרים לימי הצבא העליונים ומשתפים את הילדים במבחר חוויות. בניית מאהל, מסדר, הישרדות, משחק דרגות, קומזיץ, דילוג מאהל לגד"ש, גמר כוכב בנוד (ביקור להקה צבאית) א"ש לילה ודילוג ביום האחרון ליום פעילות מרענן בחוף השייטת. תודה רבה לכל צוות המדריכים, לצוות הלוגיסטי ולכל מי שתרום להצלחת המחנן. וכמובן לכל השומרים...

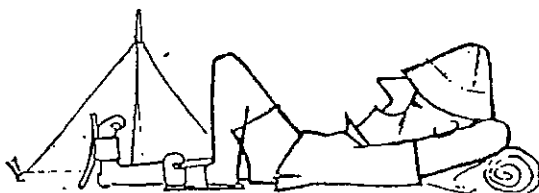
קבלת שבת

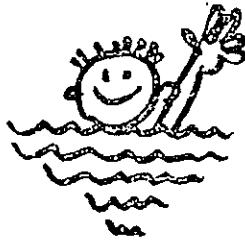
עם הרבה פרפרים בבטן של יגיעו לא יגיעו ... החלטנו לנסות לקיים טרם כניסת השבת קבלת שבת חגיגית עם שירים וסיפורים חסידיים. אפרת ניגנה בכשרון. לאט לאט התמלא המעגל חברים והאווירה הקסומה שלפני שבת באה ונכנסה עת השמש החלה לשקוע. מקווה מאוד שנוכל לקיים פעילות זו בהמשך מעת לעת, מי שנהנה שיספר לחבריו ויוודא שהם באים.

הפעם העוגות היו מהמלון.....קצת מנוחה לאורי ..

טו באב

כאן , אני חייב לומר שיצאתי מערב זה מאוכזב למדי, הועדה מקדישה זמן ומשאבים להביא פעילויות תרבותיות חיצוניות ופנימיות וההיענות של החברים לעיתים ... איך אומרים... לא משהו..... אז חבל גם על האנרגיות וגם על המשאבים הכספיים. אני סבור שאווירה יוצרים וחבל שחברים רבים בוחרים שלא לקחת חלק בכך....נחשוב על כך בועדה. בסוף דווקא היה נחמד מאוד ..

ומה הלאה –

קייטנה נודדת לילדי ו-יא

.....

ערב נוסטלגיה על פי חומרים מתוך עלוני בנר ייערך באי"ה בתאריך 21/8 בשעה 20:30 במועדון לחבר. ערב זה צפוי להיות מעניין ומשעשע, אז קדימה לא לפשל הפעם כולם מגיעים.....

בשבוע האחרון נקיים אירוע צנוע לציון סיום בחופש, פרטים בהמשך.

תודה ענקית לכולם

לנוער שלקחו חלק בארגון הפעילויות השונות ישר כוח גדול.

ועוד משהו קטן

האווירה החברתית שלדעתי משתפרת בביר עציון היא לא מעט בזכות הפעילות התרבותית במסגרתה אנשים באים, שוכחים מעט מטרדות היום ויום ובאים למלא את ראשם במעט תרבות ... זה חיוני לנו כקהילה נוער, צעירים ותיקים ומבוגרים אז פשוט תבואו ...השאר עלינו.

תודה

מק
מ'ר
מ'ר

© אמיר בן-דוד
8/11

חשוב לא רק לרפתנים

בתמיה

ענף הרפת נמצא כיום באחת התקופות הקשות ובאבק על קיומו. תמצית האירוע – במחאת ה"קוטג" הצודקת נחשפה עליה דרמטית במחירי מוצרי החלב, אלא שהפתרון המוצע הינו בראש וראשונה לא צודק והערכה היא שניזקו יהיה גדול מתועלתו. ועדת קדמי שנתבקשה להציע פתרון למחירי מוצרי החלב הגבוהים מציעה בראש וראשונה להגדיל את יבוא מוצרי החלב (ללא מכס) ולשחוק את מחיר המטרה אותו מקבלים הרפתנים כאשר יש לזכור שמחיר המטרה שאנו מקבלים נמצא בפיקוח ממשלתי מלא ונשחק ריאלית בעשור האחרון.

מי שהעלה את המחירים ללא שום פיקוח הן המחלכות ורשתות השיווק, בהן למעשה לא מטפלים – מה שנקרא בקיצור "הון ושלטון".

לא להאמין שאך לפני כ 4 חודשים אישרה הכנסת את "חוק החלב" (ללא שום התנגדות) שמהותו שמירת מחיר המטרה ליצרני החלב ושיווק כל מוצרי החלב בארץ ע"י רפתני ישראל. יש לדעת כי ענף החלב בישראל הינו הענף החקלאי מס' 1 ומגיע לתוצאות מדהימות ואנו מסייעים למדינות רבות בעולם עקב הידע והמקצועיות הגבוהה.

המדינה אינה מסייעת לרפתנים ואף מערימה עליהם קשיים רבים המכבידים על עבודתם. החקלאים בארץ אינם נהנים מסבסוד ממשלתי כמו חקלאי אירופה למשל – שמאוצרותיהם מתכוונת הממשלה לייבא מוצרי חלב.

שמירת החקלאות אינה רק סיסמה - מקבלי ההחלטות חייבים להבין שעל שכמם של החקלאים מוטלת משימה לאומית שמירת הקרקעות במדינה ופיתוחן למען כלל האזרחים ולדורות הבאים. משמעות ההחלטה מבחינת ענף החלב הינה הרת אסון ומשמעותה חיסולן של חלק ניכר מהרפתות המשפחתיות ופגיעה משמעותית ברפתות הגדולות וכן מכה אנושה להתיישבות בפריפריה והרס הענף החקלאי היציב ביותר בישראל.

מה עושים? - נלחמים!!!

הוגש בג"ץ נגד ההחלטה שעומדת בניגוד ל"חוק החלב" שכאמור אושר לאחרונה. נצא להפגין ביושבים, בצמתים, נעכב הוצאת חלב ונחלק חלב חינם לנצרכים.

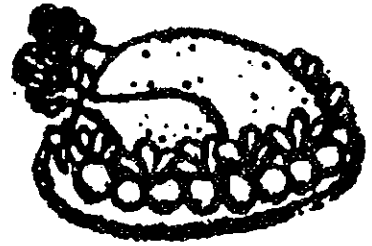
אני קורא לחברים, נוער וילדים להצטרף למאבק שלנו – שלכם.

(להפגנה האחרונה בירושלים הצטרפו חברים ונער מההתיישבות שאינם דווקא רפתנים.)

אגב! – מה שנוגע ל"כיס הפרטי", גם אם לא נתייחס לנושא ייבוא מוצרי חלב את נושא שחיקת מחיר המטרה ניתן לכמת בקלות:

כל מכסת החלב של רפת "ניר בכרמל" הינה 6.3 מליון ליטר בשנה כך שמשמעות הורדה של אגורה אחת מהמחיר פירושה ירידה של 63,000 ₪ ברווח הנקי של הרפת! ומכיוון שמדובר על הפחתה מדורגת של כ 20 – 30 אג' תעשו לבד את החשבון!

במפעל "אוכל ביתי ניר עציון"

יורם מאור

מפעל "אוכל ביתי ניר עציון" נמצא עכשיו בתקופה טובה. השוק המוסדי נמצא ביציבות וגם השוק המקצועי (בישול לחברות קיטרינג גדולות המספקות אוכל) עובד טוב. לדוגמא ניר עציון סיפקה עשרות אלפי מנות מזון לאירוע האופרה "אאידה" במצדה... לארוע קדמה פרונטציה מושקעת במועדון החדש לחבר. בעקבות הצלחתנו בארוע "נבוקו" בשנה שעברה, היינו הספק היחידי שהוצע לו להסעיד ב"אאידה" וכבר מדובר גם על השנה הבאה ב"כרמן".

בשנה האחרונה נכנסו מספר אמצעי יצור שבהם אנחנו היחידים בארץ: סיר בישול משוכלל של 1000 ליטר, "חורכת" והמכונה החדשה: קומביסטימר רציף שהיא יחידאית בארץ ונותנת תוצרים טובים מאוד. בעזרת הכלים החדשים אנו מגדילים את יכולת היצור בצורה משמעותית והתוצרים באיכות משופרת.

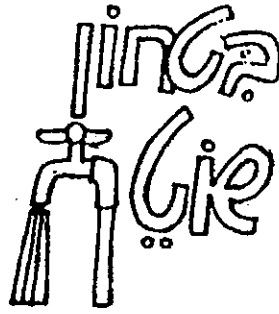
התקיימו מספר אירועים בסדר גודל גדול ב"גני יהושע", לשביעות רצון הלקוחות וכבר מדובר על אירועים בסדר גודל דומה בשנה הבאה. אירועים קטנים יותר הן ארוחות למטיילים בשטח, כמו לטיולי ג'יפים, הכנת כריכים לקבוצות.... אנו משתמשים באולם החדש לקיום ארוחות בוקר: קפה, עוגות ופירות לתורמים של קק"ל, תחת הכותרת "משריפה להתחדשות - יערן ליום אחד". עד כה התקיימו חמישה אירועים כאלה ומוזמנים עוד כמה כאלה בקרוב. חל גידול מרשים גם באספקת אוכל למעדניות שונות השייכות לרשתות הגדולות בארץ. אנו נמצאים בשלבים האחרונים של הטמעת תוכנת מחשב חדשה ומתקדמת למפעל.

מפעל אוכל ביתי תורם מזון, בנוסף לגמ"ח קבוע שמועבר כל יום, גם לארגונים כמו "על גלגלים", "גדולים מן החיים", אלו"ט.

הנהלת המפעל יצאה ליום כיף בירושלים שכלל בקור במנהרות הכותל, בו למדנו דף גמרא יומי מפי שמעון וייצמן, בבית השרוף, בשוק מחנה יהודה, במערת הנטיפים ובחזיון במגדל דוד. כל עובדי המפעל יצאו ליום כיף באזור פארק הירדן.

למרות שהצוות לא גדל – מצליח המפעל להגדיל את התפוקה באופן משמעותי ובעקבות זה גם הרווח גדל יפה.

רב"ש מאיר בן סירא

לציבור החברים והתושבים שלום!

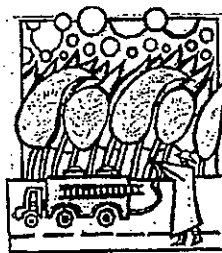
אנחנו שוב מתקרבים לתקופת החגים ובמיוחד אנחנו בתקופת צום הרמדן, כך שיש עליה גדולה בגניבות חקלאיות. רק השבוע נגנבו כ- 150 כבשים באזור המרכז והצפון. יש בחוף הכרמל עליה קלה של פריצות למחסנים ודירות. נגנב רכב משטרתי ואקדח משוטר באזורנו.

לכן עלינו ובמיוחד על השומרים להגביר את הערנות, להגיע בזמן לשמירה ולבדוק רכבים. לא לפתוח את השער באופן אוטומטי לכל רכב שנכנס ויוצא. יש לנו מערכת חדשה של מסכי מצלמות בביתן שמירה. נא להסתכל על המסכים ולהיות ערניים. בסיום השמירה יש לסגור מסכים, אורות, וילון ולשמור על הנקיון.

כיבוי אש

אחרי השריפה הגדולה עשתה המועצה קניה גדולה של ציוד כיבוי אש. קבלנו 4 כבאיות צבאיות, ולפני שבועיים עשינו קורס כיבוי אש לצוותי כיבוי האש של הישובים. כמובן שהצוות שלנו, ראובן, נתנאל, רפי, יונתן, דביר, ומאיר השתתפו ב- 4 ימי הקורס ובסיומו עשינו תרגיל כיבוי אש גדול של כל הצוותים באזור ניר עציון ובית הספר, בפיקוח כיבוי אש, קב"ט המועצה, סגן ראש המועצה מודי, והמנכ"ל. כל הצוותים יקבלו תעודה של כבאים מוסמכים ונוכל לעבוד בצורה מסודרת בשריפות הבאות, שלא נדע. תודה לכולם! כל מי שמעוניין להצטרף לצוות כיבוי האש נא להודיע, בקרוב יפתח קורס נוסף לכבאים חדשים. ושוב תודה לכולם.

בין עלון לעלון

פרק זמן ממושך חלף בין עלון "בנר" הקודם שיצא בחודש אייר לבין גיליון קיצי זה. חלק גדול מהדברים שקרו בתקופה זו התיישנו, ונראים כבר כשלג דאשתקד. בידיעון המשק שפורסם בחודש שעבר סיכמו המזכירים את רוב האירועים, ולנו לא נותר אלא למחזר ולכתוב את אותם הדברים בסגנון שלנו, למען קוראינו שאינם מעודכנים ולמען התיעוד.

זאת לדעת, כי אנו – חברות המערכת – ביחד עם מאיר בן סירא מעוניינים לחדש ולרענן את ארכיון ניר עציון ורואים בכל מסמך וידיעה מקומית ערך היסטורי בעל חשיבות לנו ולבני הדורות הבאים. מה שנכתב ונשמר חשוב לאין ערוך מכל ויכוח, דיבורים והחלטות שמילותיהם פורחות עם הרוח ומשתכחות כעבור זמן קצר.

אז מה קרה בנר עציון בין אייר לבין מנחם אבי?

מדורות א"י בצומח דלקו השנה בצול, כשפנוס' צל מדורות היאדים והנאצר הודלקה מדורה מרכזית על אבי מתקן מיוחד במאסר הספורט הישן. ציבור רחב נקבץ וקא לצרם על שירים סביב המדורה, קטצי הקראה וכיבוד צעיר במיוחד. זה הזמן להודות לאצדת תרבות התוססת והחדשנית על פצילות תרבותית צרה ומאכזת כפי שבאה לביטוי גם בהמשך פצילות הקיץ.

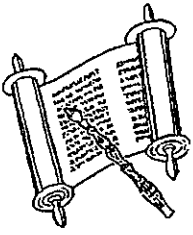
ביום ירושלים קיימנו מצוות עלייה לרגל כהלכתה. חברים וילדים הצטרפו לתהלוכה מטעם תנועות ההתיישבות כהצדעה לירושלים ולאחר מכן סיירו בעיר בהנחיית המשובחת של אלעד לוביץ'. המשתתפים חזרו הביתה בשעת לילה מאוחרת.

גם השנה כללו השיעורים ב"תיקון ליל שמישת" בבית הכנסת שקושט בירק שיחות קצרות מפי חברים מבוגרים וצעירים. סרטנו לשמור את החברים תלם סקציעים תללו המציגים חשיבה אישית לצד דברים רחמים מפי הרב ואורחים מוזמנים אחרים.

באיסרו חג שבועות התקיים במלון ניר עציון כנס "כל כבודם" של הקיבוץ הדתי בנושא "חברה מעורבת צנועה מלכתחילה". חברים וחברות רבים מכל רחבי הארץ נטלו חלק בשיעורים ובהרצאות המגוונים, בסיור לימין אורד המתחדש, צפו בסרט מעורר מחלוקת, נהנו מהכיבוד העשיר והאירוח הנאה של המלון וגמרו את ההלל על החוויה המרתקת. למעלה מ-30 מאנשי ניר עציון השתתפו גם הם בכנס ונהנו להרגיש חלק מקהילה גדולה, שסדר יומה והתלבטויותיה דומה לשלנו. פסי מאור נשאה דברי ברכה והרב רונן לוביץ פתח בשיעור בנושא בריאת האדם וחווה. דברי הסיכום נאמרו על ידי רבקה לוביץ, שמסכה טיפה של צער בהתרוממות הרוח הכללית, כשתיארה את הקשיים בהתנהלות בתי הדין הרבניים. למשתתפים חולקה תיקיה ובתוכה גם דף הסבר על ניר עציון שנכתב ועוצב על ידי תמי וייל ופסי מאור.

יישר כוח לצוות המלון על האירוח הנעים והטעים!

29 שנים חלפו מאז חבצע "שלום הגליל" בו נהרג בן המשק גדי רז הי"ד. משפחות רייסמן ורז ובעיקר האב זאב, תרמו לזכרו ספר תורה לבית הכנסת שלנו. בטקס המדגש שהתקיים לפני כמה שבועות, נכחו מלבד בני המשפחה וחברי ניר עציון גם רבים מחבריו של גדי לשירות הצבאי וללימודיו בישיבה. יהי זכרו ברוך!

שלב בניית ההסכמות על ידי "צוות גבים", בהנחייתו של ארנה וניצה, הגיע לסיומו כשהנייר המסכם הוצג בפני הציבור ולאחר מכן התקיימה הצבעה לאישורו בקלפי. 80% מחברי ניר עציון תמכו במסמך ונתנו "אוד ירוק" לפרוייקטור אהרון ארז מחברת "אבני דרך" לבדוק ולהציע דרכים ליישומו בפועל. דף שכתבו לחברי ניר עציון לקראת פרידתו מאיתנו, כתבו ניצה וארנה:

"... בתקופה זו פגשנו בכם כקהילה מיוחדת עם אהבה גדולה למקום, נכונות ללמוד ולהתחדש לצד הרצון להמשיך ולקיים את משק ניר עציון כישוב דתי המקיים חיים ערכיים, קולט את בניו ומספק לחבריו בטחון ואיכות חיים... אנו תקווה כי השלב הבא ותוצריו יביאו לביר עציון ולכל אחד ואחת מכם הזדמנות לצמיחה והתחדשות, עם יכולת לשמור על 'שלום הבית'..."

חברי "צוות גבים" נפרדו משתי המנהלות, שליוו אותנו כשנה, בפגישות סיכום מרגשת והודו להן על אורך הרוח, הסבלנות ומאור הפנים ועל יכולתן ללמד אותנו להידבר מתוך כבוד הדדי והתחשבות. בעזרתן עברנו את השלב הראשון ללא זעזוע חברתי ויצאנו ממנו עם תקוות לעתיד טוב לכולנו.

כהמשך לתהליך מקיים אהרון ארז שיחות היכרות עם חברים ומצלי תפקידים ונסע עם חברי המזכירות. אף כי הצעתו יאלוה התהליך אף ירי 13 וות היאוי רחב, שיורכה מ"קבוצת גבים" המקורית ומחברי המזכירות. הפצילות מתוכננת להתבצע ב13 וות. במחלת התחומים הבאים: פנסיה ומטחון סוציאלי, זיקת החברים לנכסים ולרכוש, סוליות ההתפרנסות, היבטים של שירותים/הפרטות/התיווצלות וקליטה צמיחה דאדרכית. המפעל הראשון של הצוות המורכב נקבע לסוף חודש אוקטובר. לאהרון ארז ולכולנו - בהצלחה!

לאחר 58 שנים על ניתוק שבה ניר עציון לחק הקיבוץ הדתי. בשנים האחרונות התנהל תהליך הדרגתי ליצירת קשר מחדש ולשיתוף פעולה בינינו לבין הקהילה והדבר בלט במיוחד בימי השריפה ולאחריה. לאורך כל הדרך לא הסב פגעתו חברי מזכירות הקיבוץ הדתי עזרה, רצון טוב וסיוע אנשי וכלכלי נלדיעה הקהילה מימן 30% מעלות עובדת גבים' ביר עציון והביע רצון אסיתי לראות את ניר עציון שבה הביתה. חברי משק הטולים חלק בפעילויות עין וחברה בעלי התפקידים וסגלי הענפים הנגנים מסיוע בכל הדרש וחברי העמותות החברתיות תסכו פה אחד בהצטרפות מחדשת לקיבוץ הדתי. ב- 1988 התקיימה אסיפת חברים בה הוחלט, ללא פתגורים על סגירת מעגל היסטורית ועל חזרתו כחברים סלאים לתנועת הקיבוץ הדתי. תודה מיוחדת לתמיכה רפ"ל מוכיל התנועה והשע פחט סנהל אגף החברה על תמיכתם ופעילותם להשבת ניר עציון לשפחת הקיבוץ הדתי.

ב - 10 חברות מניר עציון נטלו חלק בבנס הנשים המאורגן ע"י מכון בניין שלם. במשך שלושה ימים שמעו הרצאות בנושאים מגוונים ונהנו ממפגש מרתק עם נשים מכל גזוני האוכלוסיה הדתית.

קבלת שבת משותפת וחגיגות בצרכ שבת "נחמנו" התקיימה באולם החדש באוצר ארץ שבת 1300 יום 6 באב בצרכ שירי אהבה עם הצמד "אילן ואילן" ופעילויות בנושאי זוגיות. שולחנות מקושטים בסרחים ופירות, קפה וצולה ומצב רוח טוב, שהוסיפו לרבות בני הנוער, הנציגים המשתתפים המסיבה.

משכית לאופר עשימשה אצלנו בעבר כמדריכת הנוער ובשנותיים האחרונות הייתה רכזת הניל הרך החליטה לסיים את עבודתה בני הילדים על יר עציון. מחליפתה, קרינה זלמנוביץ מקיבוץ מגידו, נכנסה במרץ לתפקידה וכבר יצרה קשר עם מחלקת החינוך של הקב"ד לדרכי פעולה משותפת. במסגרת זו, נסע צוות הגנות ליום השתלמות בנושא "פרוגיה התפתחותית בחצר הגדומאות" בקיבוץ שדה אליהו ובנוסף לכך הודיעו ציקי דר וחנה נווה עד לקיבוץ עלומים להשתלמות בנושא "עיצוב התוכנית החינוכית בן הילדים בויקה למורשת". לקרינה - בהצלחה!

חברות וחברים השתתפו בימי עיון של הקב"ד שעסקו בנושאים שונים. הועדה למניעת הטרדות מיניות נסעה לקיבוץ יבנה ליום עיון בנושא. בעקבותיו, יזמו בתיא אלבין וטלי ליאון המרכזות את הועדה קיום סדנא לבני הנוער בנושא "התמודדות עם הטרדה מינית" על ידי המנחה ליאור גל כהן. הסדנא יועדה לקבוצות "לביא", "דקל" ו"שחק", בנים ובנות בנפרד, והתמקדה בעוררות מודעות, התמודדות עם התנהגות מכבדת ולא מכבדת ולמי ניתן לפנות בשעת מצוקה.

סערכת "בגיר" השתתפה בשני ימי עיון. הראשון שעסק בגישת תפישת וכלל הרצאות מרתקות מפי עיתונאים וסדנאות התקיים בקיבוץ יבנה. בעקבות בקשת עורכות העלונים בקיבוצים התקיים בשבוע שעבר בקיבוץ בארות יצחק יום סיווד עבוך, שהתקדם בגישת עריכת ריאיון ובסיפורים מקומיים. במפגש שיחפו הטכנות זו את זו בניסיון ובדילמות העוסקות בפני עורכי עלונים בקהילות קיבוציות. לאור הצלחת המפגש, נוסדו לקיים מפגשים נוספים בעתיד.

יום עיון נוסף שאליו נסע מאיר בן סירא נירה רון ופסי מאור התקיים בכפר עציון ועסק בגישת ארכיונאות. תיעוד והצגת צוות זה, הסתמך על כלל את החלל בגישת ארכיון בגיר עציון התחדש להשגה לחברי קיבוצים בעלי חוק וידע בגישת וסיכום עיסם על שיתוף פעולה חברי הצוות הפיש בפני המזכירות בבקשה לאשר ליסודים ותקציבים הנדרשים לתפעול מקצועי של ארכיון המחקר.

"מחזאת הקולט" "הייתה ביטוי למחזאת ציבורית על הצלאת מחירי מוצרי החלב בארץ. מחזאת זו שקדמה למחזאת האוהלים המתקיימת בימים אלה, הביאה את המחזאת להחלטה בהולדה לייבא מוצרי חלב מחו"ל על מנת להויל את התוצרת המקומית. מי שצריך להיפגש מצד זה, יותר מכל, הם הרפתנים שיכול לתאורה נמאכה יותר עבור צבירתם. החלטות המחזאת יצרו לצד, ובפתחי ישובים חקלאיים ורפתות ברחבי הארץ נתלה השלט "כאן תיסגר בקרוב עוד רפת. בנכות ביבוי". אט מניר עציון שבבצללות מחזית רפת "ניר בכרמל" יצאו להשתתף בהפגנות ובמחזאות כנגד שחיקת מחיר המטרה לרפתות החלב.

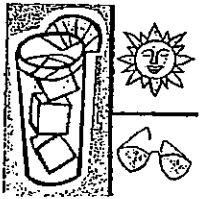
השירותים בקומת הקרקע של בית הכנסת שופצו בצורה נאה לאחר קבלת תרומה וכספים מהמועצה האזורית. השיפוץ היה הכרחי לאור מצבם העגום של שירותים אלה קודם לכן, ומיקומם במרכז המשק. לועדת דת, לתמי וייל ולצוות הבניין מגיעה מילה טובה.

בעקבות לקחי השריפה האחרונה קיימה מחלקת הביטחון של המועצה האזורית קורס לכבאים סתנדים משובי האזור בסככה שמול המפעל שלנו. צוות חברים סניר עציון בעלי ניסיון בהפעלת כבאית ובכביבוי אש נמלו חלק בקורס. מעתה יוכרו חברים אלה ככבאים מוכרים ומבטחים בשעת חירום... והלואי שלא נזדקק לידע שלהם.

שתי הרצאות שהתקיימו לאחרונה עוררו עניין והשתתפות ערה. באחר, ביוזמת ועדת תרבות דיברה לאה רוזניקוביץ על צעידה כפעילות גופנית מומלצת בכל גיל ותזונה נכונה ובריאה. מה שהרעיש את הנוכחים בעיקר, היה הנזק הטמון בשימוש בממתקים מלאכותיים כדוגמת סוכריות.

הרצאה שנייה ביוזמת יונה פרידמן ומיכל חרמון, התקיימה במסגרת מועדון הוותיק ובה סיפר נחום ברוכי, ההיסטוריון של הקיבוץ הדתי, את סיפור הקמת ניר עציון מראשיתו. המרצה תיאר את המציאות שנוצרה עם נפילת כפר עציון, הבעיות שהתעוררו עם ההחלטה להקים ישוב חדש ומי הם האנשים שהקימו, הלכה למעשה, את ניר עציון.

לאחר קריאת מליצת "איכה" ואמירת קנות נסצו בני נוצר וחברים אירופים אלה את חוויות החורבן מקרא. הם סיירו בציר הצתיקה בהדרכתו של אילצד אוקיץ והתפללו תפילות שחרית בכותל המערבי לאחר איל שימורים צמח חוויות הצמיחו החולקים אירופים את ארץ עזות הצומ בשנה.

יריד יד שניה שתמורתו ניתנת לצדקה נתן אפשרות לשי שבתותו בגדים וחפצים שאין לו בהם תפץ להפטר מהם לסען טערה טובה ביריד נסכרו במחיר סמלי בגדים תכשיטים וכ'

הקייטנה הנוודדת לבני הנוער התקיימה השבוע באזור הגליל והגולן וכללה טיולי מים, שיט ורחצה בכנרת, מסע אופניים אתגרי, שיט בסירות רפטינג ועוד. הלינה בשני הלילות הראשונים הייתה בקיבוץ גשור והלילה השלישי בחוף דוגית על שפת הכנרת. שפע חוויות וכיף למילוי המצברים שבועיים לפני פתיחת שנת הלימודים תשע"ב. תודה לכל היוזמים, המארגנים, המדריכים והמתנדבים שהיו שותפים לפעילויות קיץ עמוס ומהנה!

מסוף הקיץ מתוכננת חתונתו של אילצד רז עם ח"ל. מרכות המשפחה.

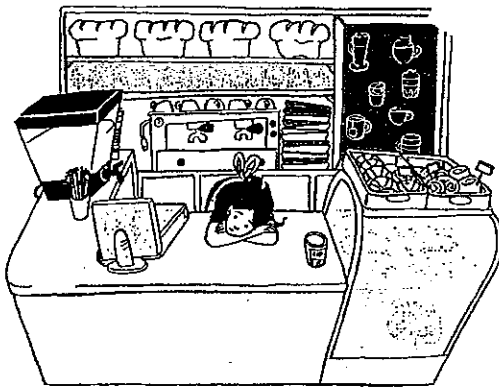

666

מתכון
מאכל חפאון

פשטידת פלפלים

(בתבנית ח"פ מלבנית גדולה, קוד 40 בצרכניה)

1/2 חב' מקרוני, לבשל במים, לסנן,
להוסיף ביצה ו- 2 כפות שמן.
לשים בתבנית (זו תחתית הפשטידה)

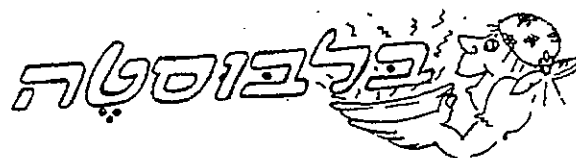
2 בצלים גדולים, לטגן בשמן
8 פלפלים מכל הצבעים חתוכים לרצועות- לטגן
לפזר את הבצל ופלפלים כל הפסטה.

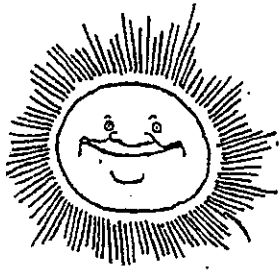
1 ביצה + 1/2 כוס חלב או מים, לערבב
להוסיף מעט פלפל שחור ומלח. לשפוך על הפלפלים.

לגרד מעל גבינה בולגרית או אחרת
לגרד מעל בפומפיה גסה גבינה צהובה.

לאפות בתנור עד צבע זהוב.

בתאבון!

חמסין / מיכל סנונית

תראו תראו את החרדון

חולם בשמש כמו טיפושון:

סתם נהנה לו כל היום: ואיזה חום!

והנחש דווקא בצל

מתחת אבן מתקפל

והעכבר אל תוך נקיק

סחב לו חתיכת נקניק.

והציפור על ראש העץ

אפשר ממש להתפוצץ!

והפשוט בתוך הסבך,

ואיזה חום

איזה מחנק!

והצפרדע בביצה

החוצה? אין היא מציצה

והחרגול? שכח הכל:

לא דילוגים ולא מחול.

התיש את זקנו קיפל

העגל את רגליו שיכל.

ונמלה אחת קטנה

בינה לבין עצמה רטנה:

אוי מי פילל זמי מילל

שרב כזב לעזאזל!

